

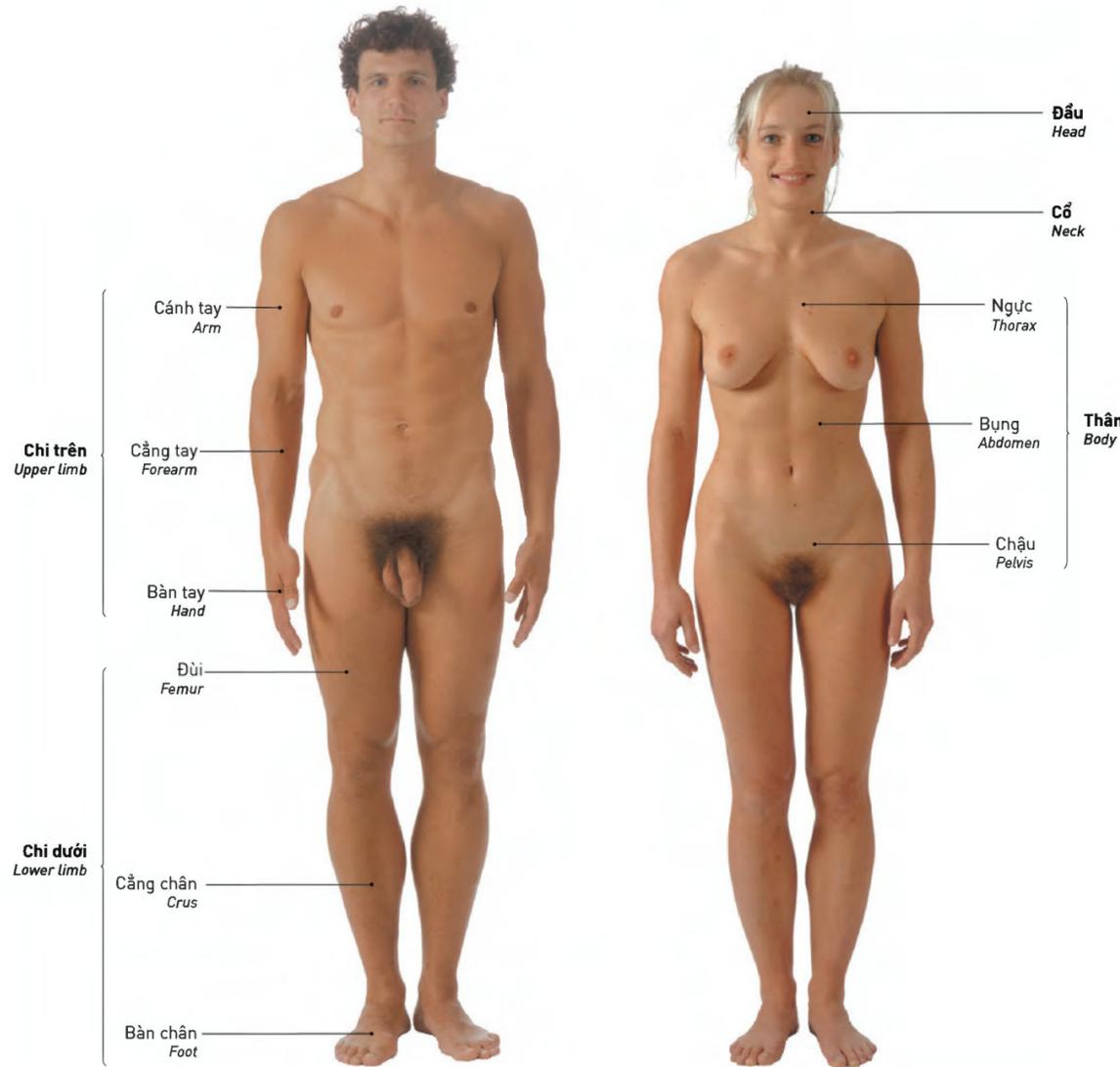
Bề mặt
Surface

Hệ vận động
Locomotor system

Hệ chuyển hóa
Metabolic systems

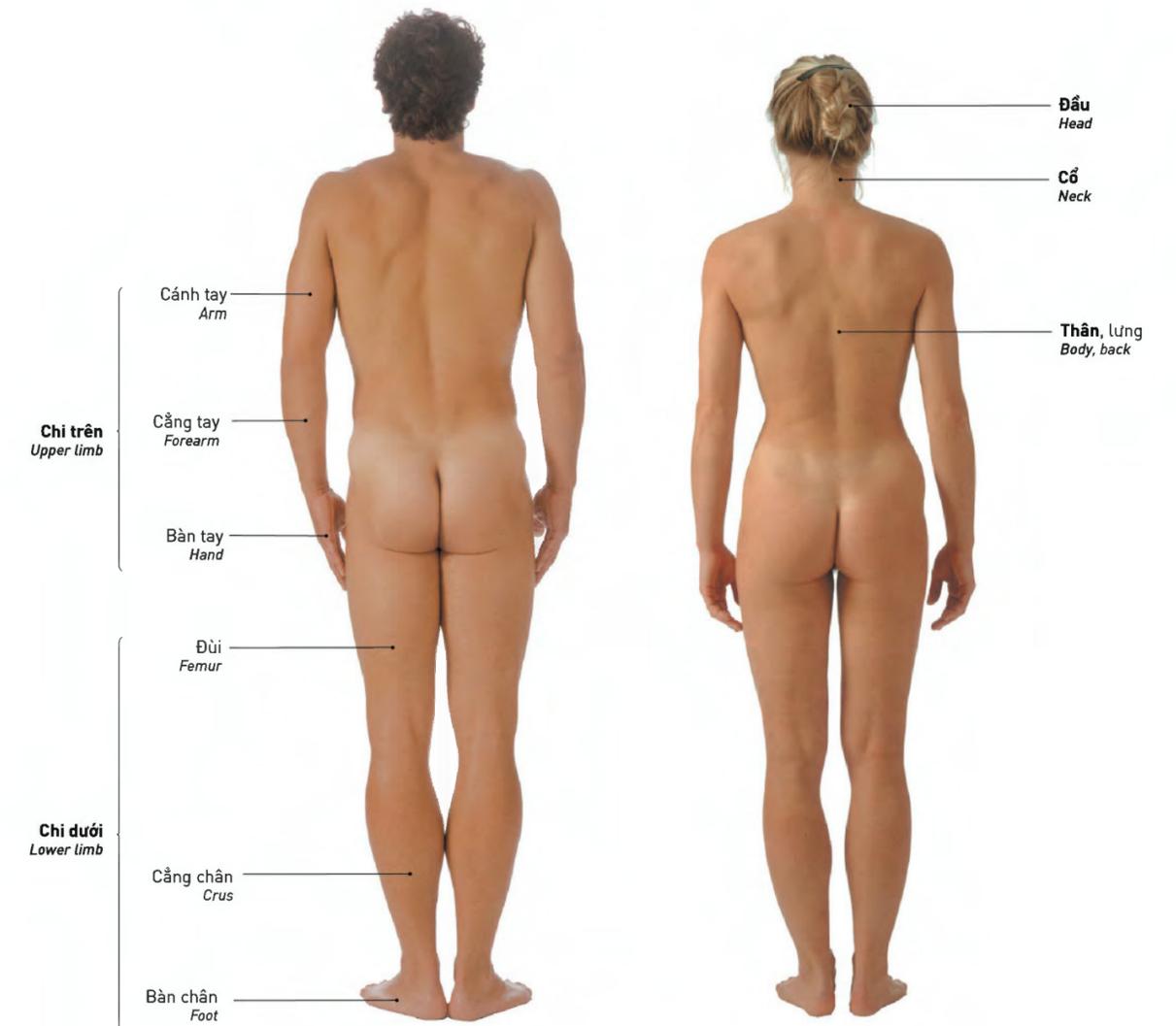
Hệ điều khiển
Control systems

Da
Skin

Hình 3. Giải phẫu bề mặt của nam.

Hình 4. Giải phẫu bề mặt của nữ.

Hình 5. Giải phẫu bề mặt của nam.

Hình 6. Giải phẫu bề mặt của nữ.

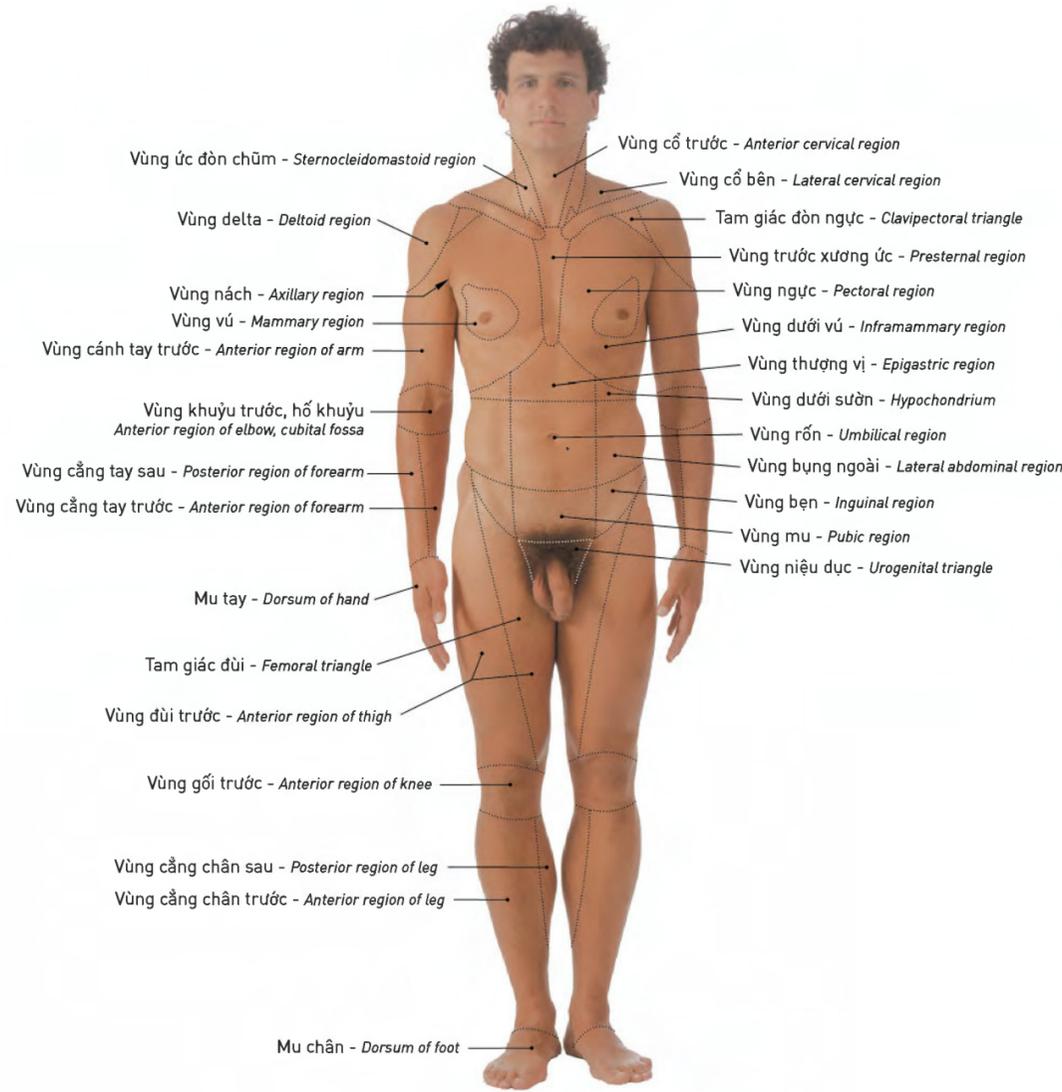
Bề mặt
Surface

Hệ vận động
Locomotor system

Hệ chuyển hóa
Metabolic systems

Hệ điều khiển
Control systems

Da
Skin

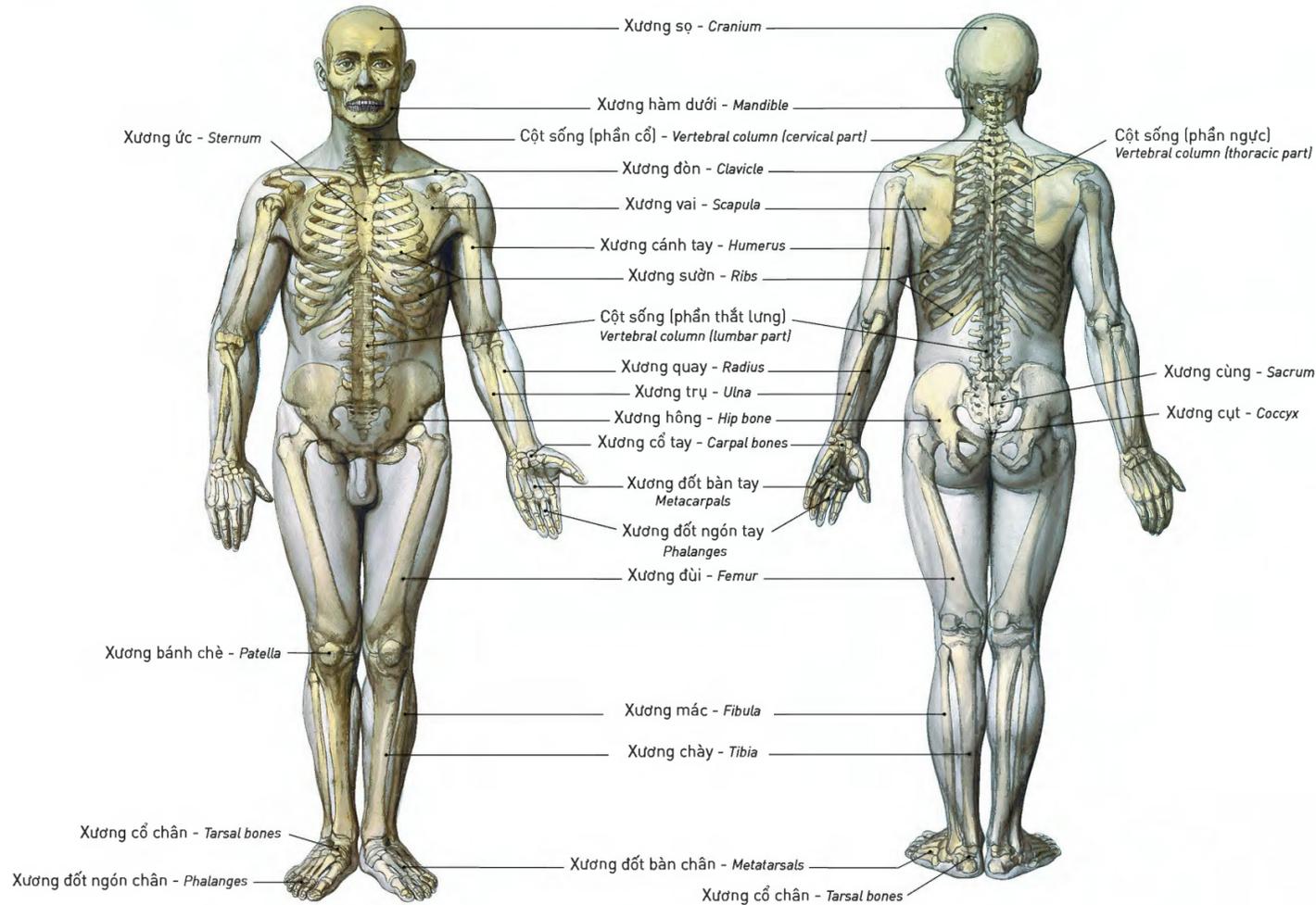

Hình 7. Các vùng của cơ thể.

Hình 8. Các vùng của cơ thể.

Bộ xương
Skeleton

Hình 9. Tổng quan về xương.

Các phần của cơ thể - Parts of the human body

- Đầu - Head**
- Cổ - Neck**
- Thân - Trunk**
- Ngực - Thorax
- Bụng - Abdomen
- Chậu - Pelvis
- Chi trên - Upper limb**
- Đai vai - Shoulder girdle
- Tay - Arm
- Chi dưới - Lower limb**
- Đai chậu - Pelvic girdle
- Chân - Leg

► ► **Bề mặt**
Surface

Hệ vận động
Locomotor system

► ► ► **Hệ vận động thụ động**
Passive locomotor system

Hình 10. Tổng quan về xương.

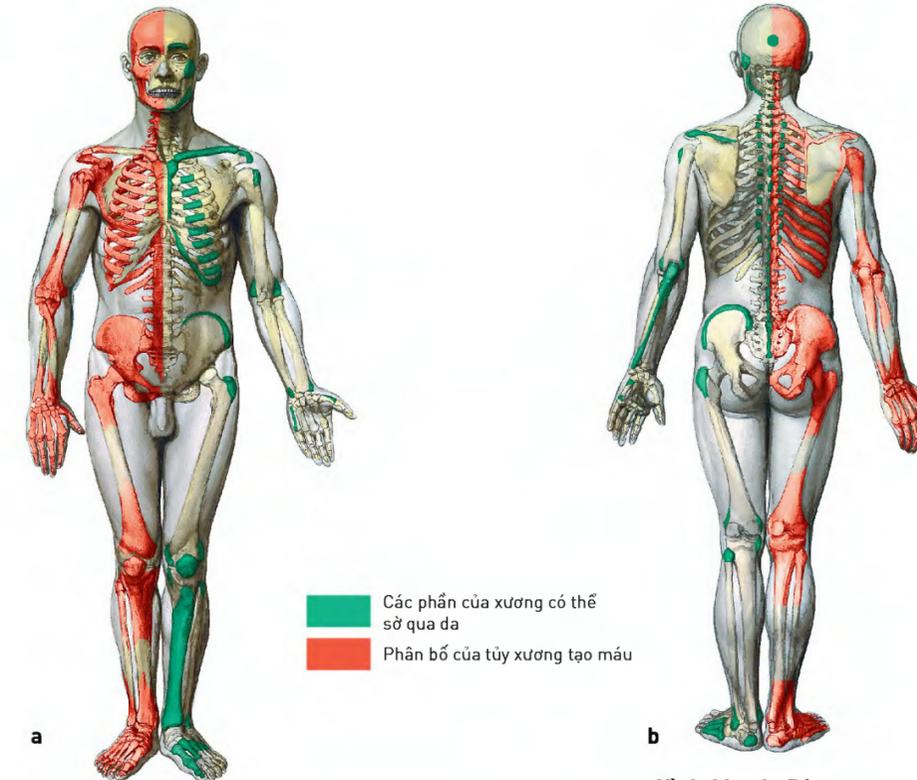
Bộ xương
Skeleton

Hệ chuyển hóa
Metabolic systems

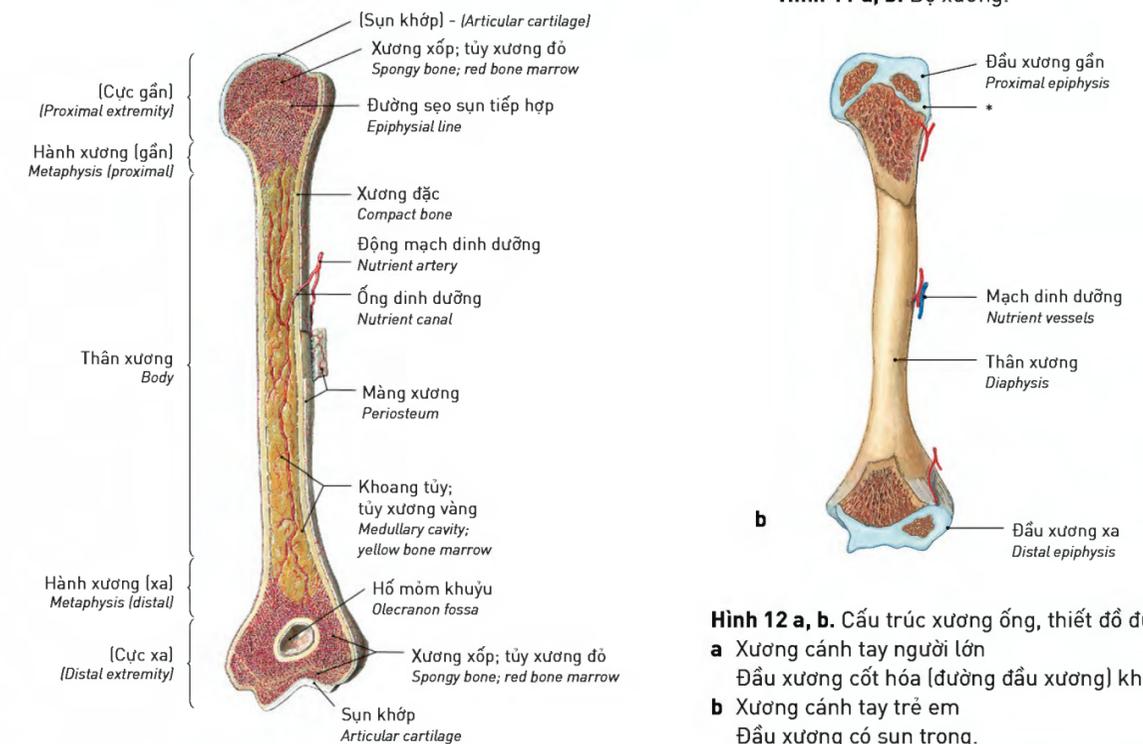
Hệ điều khiển
Control systems

Da
Skin

Hệ vận động chủ động
Active locomotor system

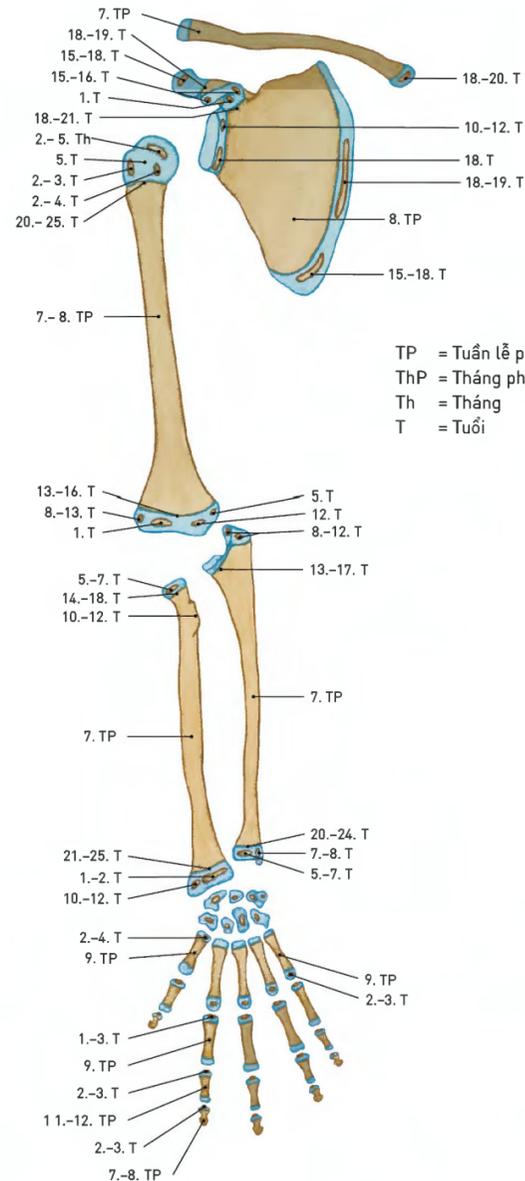

Hình 11 a, b. Bộ xương.

Hình 12 a, b. Cấu trúc xương ống, thiết đồ đứng dọc.
 a Xương cánh tay người lớn
 Đầu xương cốt hóa (đường đầu xương) không thấy rõ.
 b Xương cánh tay trẻ em
 Đầu xương có sụn trong.
 * Đầu xương, tấm đầu xương - Epiphysis, epiphyseal plate

Sự phát triển xương
Bone development

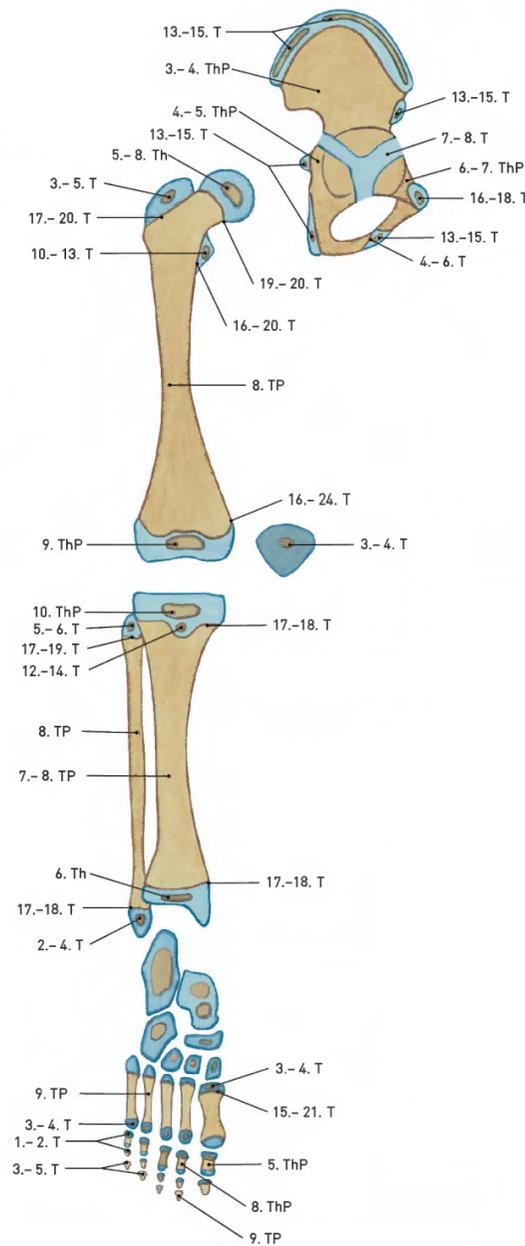

TP = Tuổi
ThP = Tháng tuổi
Th = Tháng
T = Tuổi

Xương thuyền 3.-6. Th
Xương nguyệt 3.-6. T
Xương thang 3.-8. T
Xương thê 3.-7. T

Xương cò 8.-12. T
Xương móc 1.-4. T
Xương tháp 2.-5. Th
Xương đầu 2.-4. Th

Hình 13. Sự xuất hiện của các trung tâm cốt hóa và sự cốt hóa khớp ở đầu xương của chi trên [số trung bình theo LANZ,1956; EXNER, 1990; HEUCK và BAST, 1994].

Xương sên 7. Th
Xương gót 5.-6. Th
Xương ghe 4. T
Xương hộp 10. Th

Xương chêm trong 2.-3. T
Xương chêm giữa 3.-4. T
Xương chêm ngoài 12. Th

Hình 14. Sự xuất hiện của các trung tâm cốt hóa và sự cốt hóa khớp ở đầu xương của chi dưới [số trung bình theo LANZ,1956; EXNER, 1990; HEUCK và BAST, 1994].

► **Bề mặt**
Surface

Hệ vận động
Locomotor system

►► **Hệ vận động thụ động**
Passive locomotor system

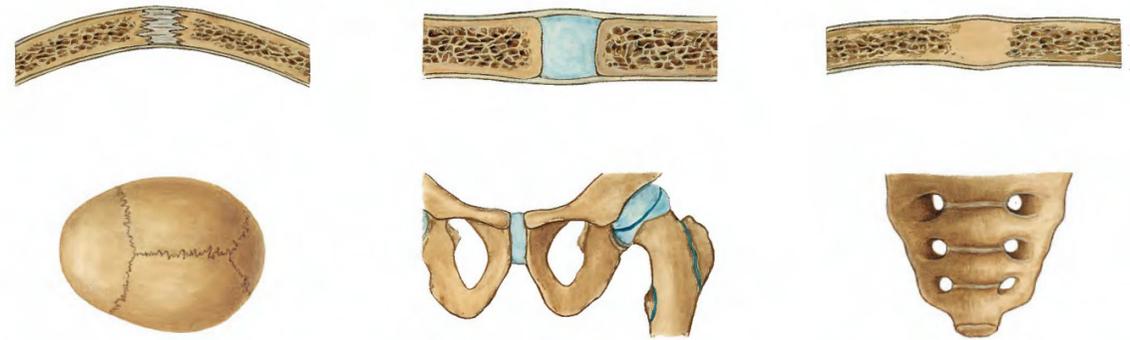
Hệ chuyển hóa
Metabolic systems

Hệ điều khiển
Control systems

Da
Skin

Hệ vận động chủ động
Active locomotor system

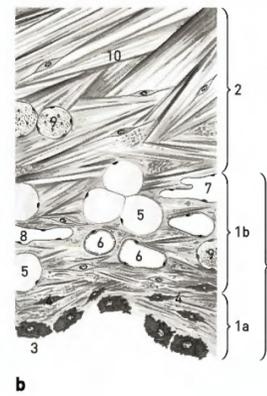
Các khớp xương
Bone joints

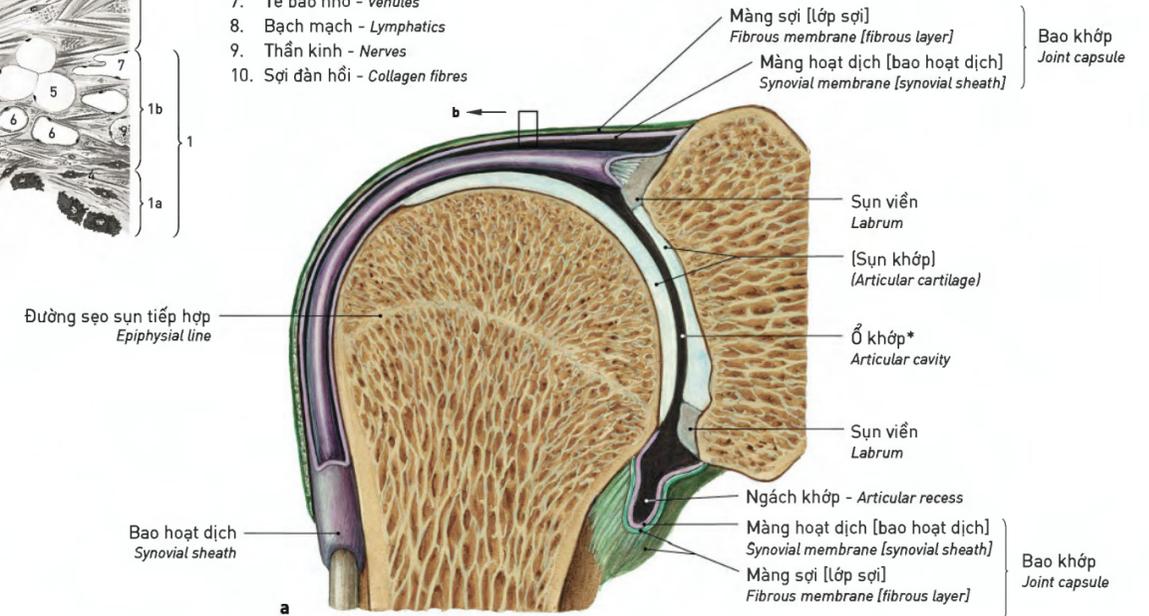
Hình 15. Khớp sợi, ví dụ: các đường nối khớp của xương sọ.

Hình 16. Khớp sụn, ví dụ: khớp mu.

Hình 17. Khớp xương, ví dụ: xương cùng.

1. **Màng hoạt dịch - Synovial membrane**
- 1a. **Lớp trong hoạt mạc - Synovial intima, Intima**
- 1b. **Lớp dưới trong hoạt mạc - Subintimal layer, Subintima**
2. **Màng sợi - Fibrous membrane**
3. **Tế bào A (đại thực bào) - A-cells (macrophages)**
4. **Tế bào B (nguyên bào sợi) - B-cells (fibroblasts)**
5. **Tế bào mỡ - Fat cells**
6. **Mao mạch - Capillary vessels with fenestration**
7. **Tế bào nhỏ - Venules**
8. **Bạch mạch - Lymphatics**
9. **Thần kinh - Nerves**
10. **Sợi đàn hồi - Collagen fibres**

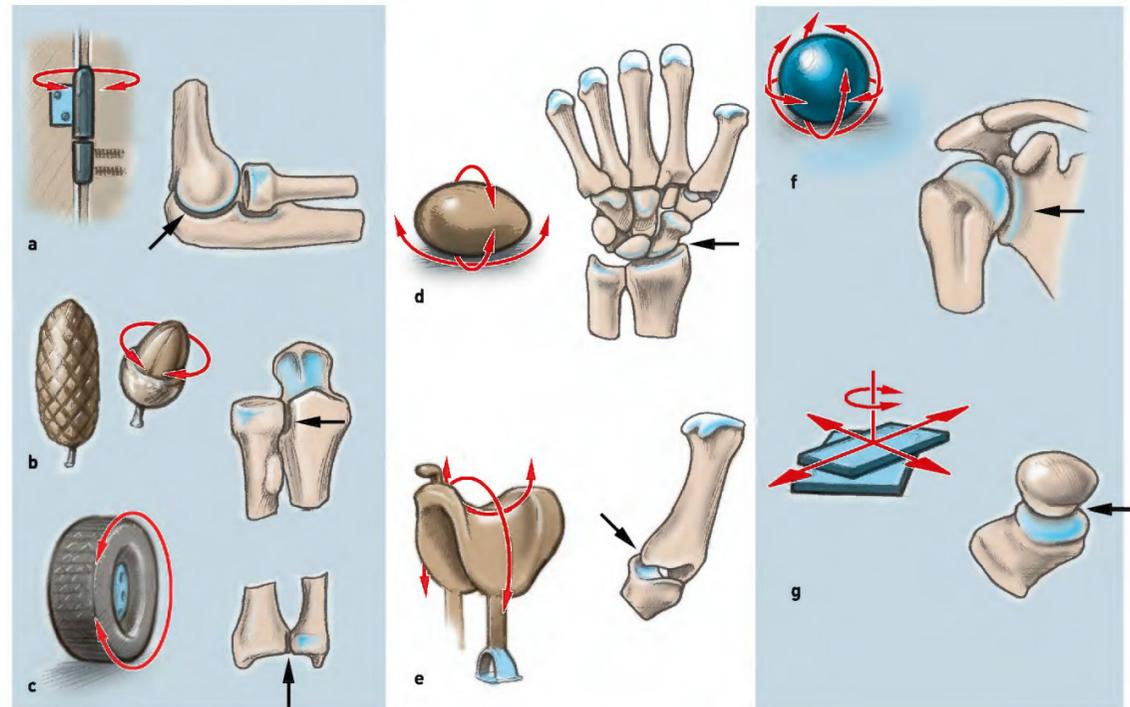
Đường sụn tiếp hợp
Epiphysal line

Bao hoạt dịch
Synovial sheath

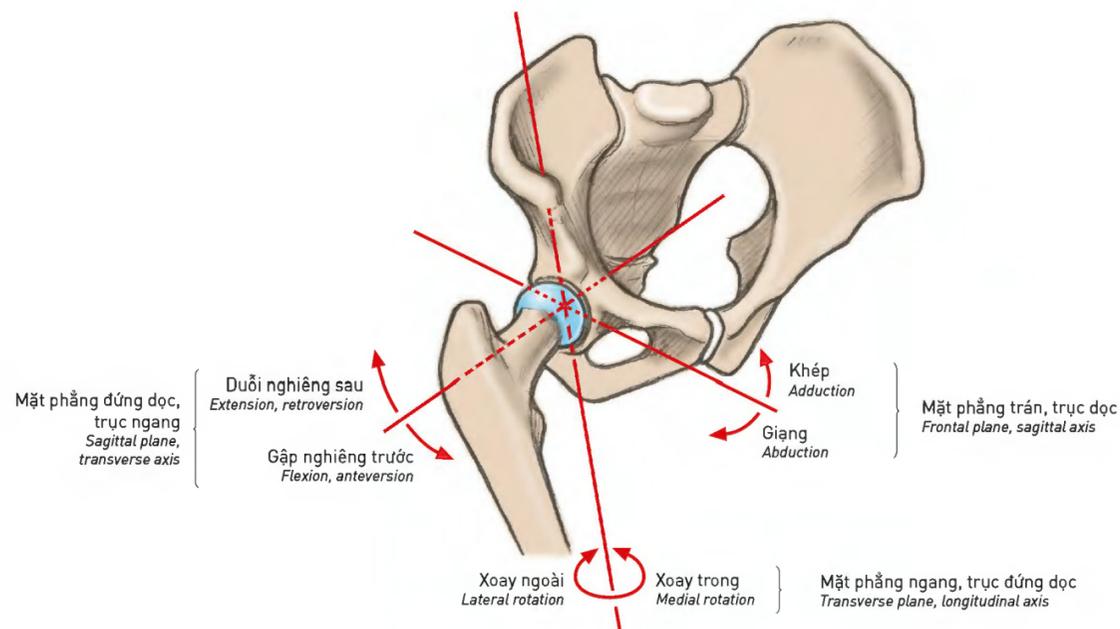
Bao khớp
Joint capsule

Bao khớp
Joint capsule

Hình 18. Khớp hoạt dịch, ví dụ: khớp vai.
a Thiết đồ trong mặt phẳng xương vai
b Cấu trúc của bao khớp
* Ổ khớp được vẽ rộng hơn cho rõ.

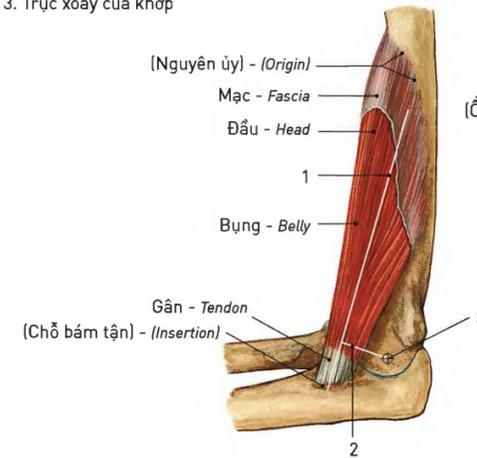

Hình 19 a-g. Các loại khớp.
a Khớp xoay (ròng rọc)
b Khớp chêm
c Khớp trục
d Khớp lồi cầu
e Khớp yên
f Khớp cầu
g Khớp phẳng

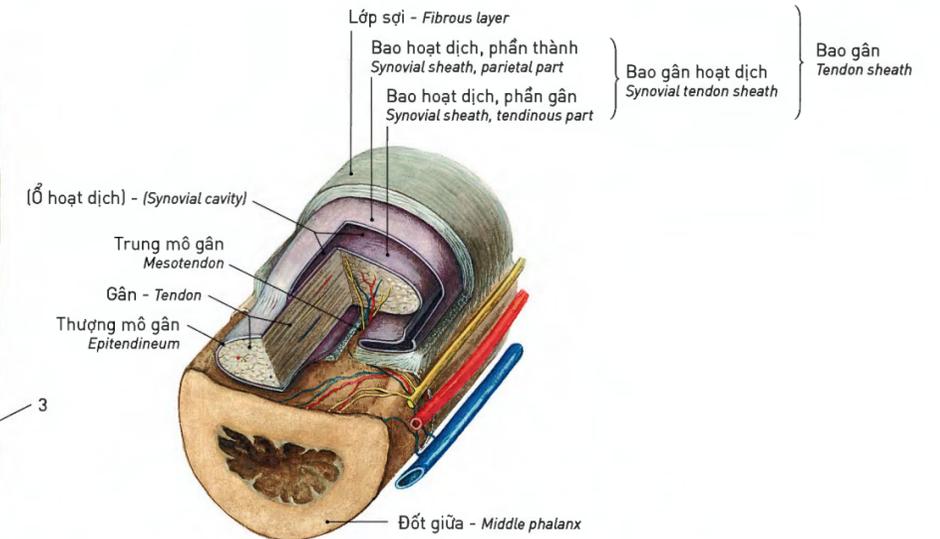

Hình 20. Khớp cầu (khớp hông).

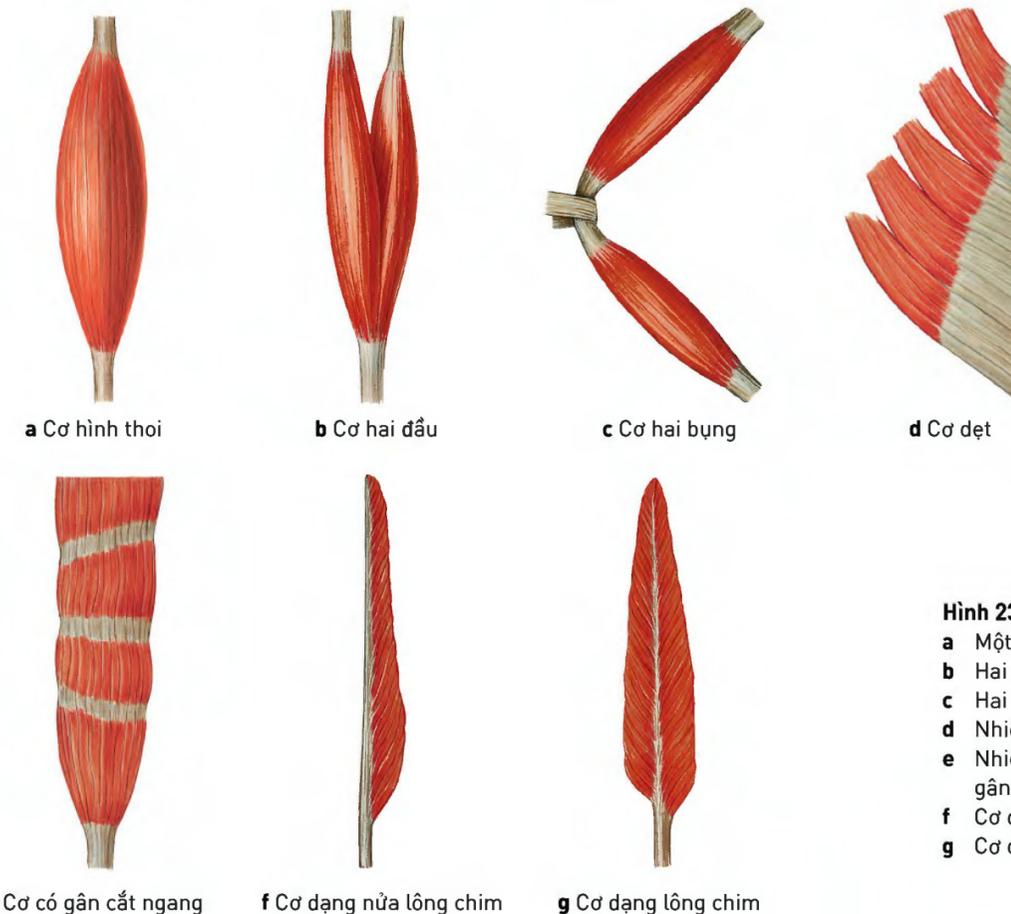
1. Đường lực của cơ
2. Cánh tay đòn bẩy ảo của cơ
3. Trục xoay của khớp

Hình 21. Nguyên tắc tổ chức của cơ vân, ví dụ: cơ cánh tay.

Hình 22. Cấu trúc của bao gân, ví dụ: ngón tay.

Hình 23 a-g. Các loại cơ.
a Một đầu, sợi cơ song song
b Hai đầu, sợi cơ song song
c Hai bụng, sợi cơ song song
d Nhiều đầu, cơ dẹt
e Nhiều bụng, cơ có nhiều gân trung gian
f Cơ dạng nửa lông chim
g Cơ dạng lông chim

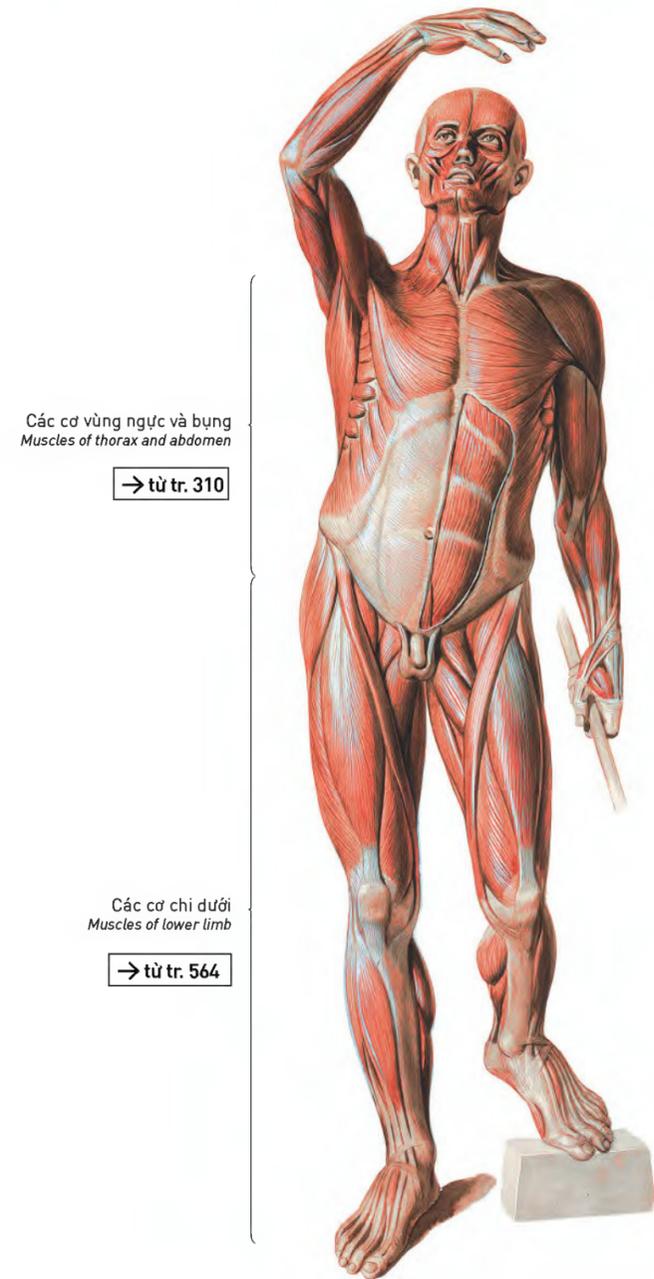
► **Giải phẫu đại cương – General anatomy**

Các cơ xương
Skeletal muscles

►►	Bề mặt Surface	Hệ vận động Locomotor system
		►►► Hệ vận động thụ động Passive locomotor system

Hệ chuyển hóa Metabolic systems	Hệ điều khiển Control systems	Da Skin
Hệ vận động chủ động Active locomotor system		

Các cơ xương
Skeletal muscles

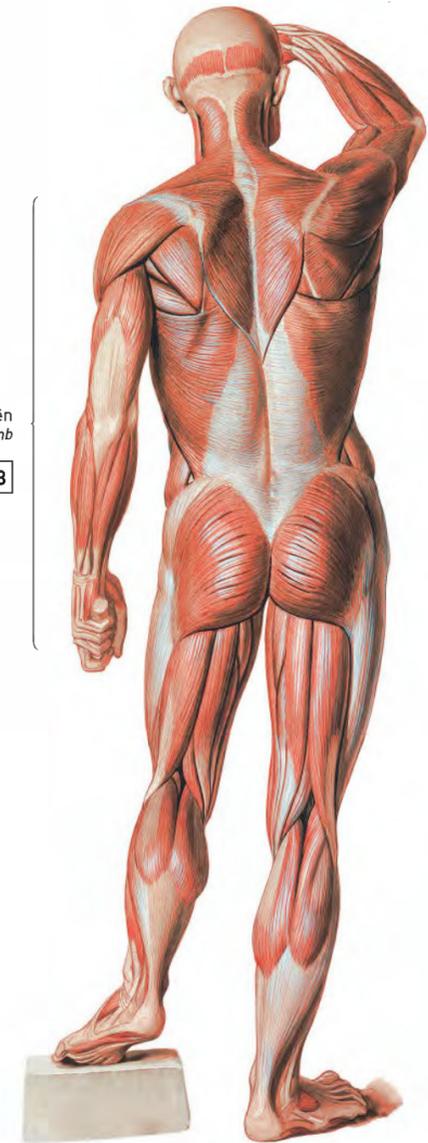
Các cơ vùng ngực và bụng
Muscles of thorax and abdomen
→ từ tr. 310

Các cơ chi dưới
Muscles of lower limb
→ từ tr. 564

Các cơ vùng đầu và cổ
Muscles of head and neck
→ từ tr. 64, 70, 105, 118

Các cơ chi trên
Muscles of upper limb
→ từ tr. 178

Hình 24. Tổng quan cơ xương.

Các cơ chi trên
Muscles of upper limb
→ từ tr. 178

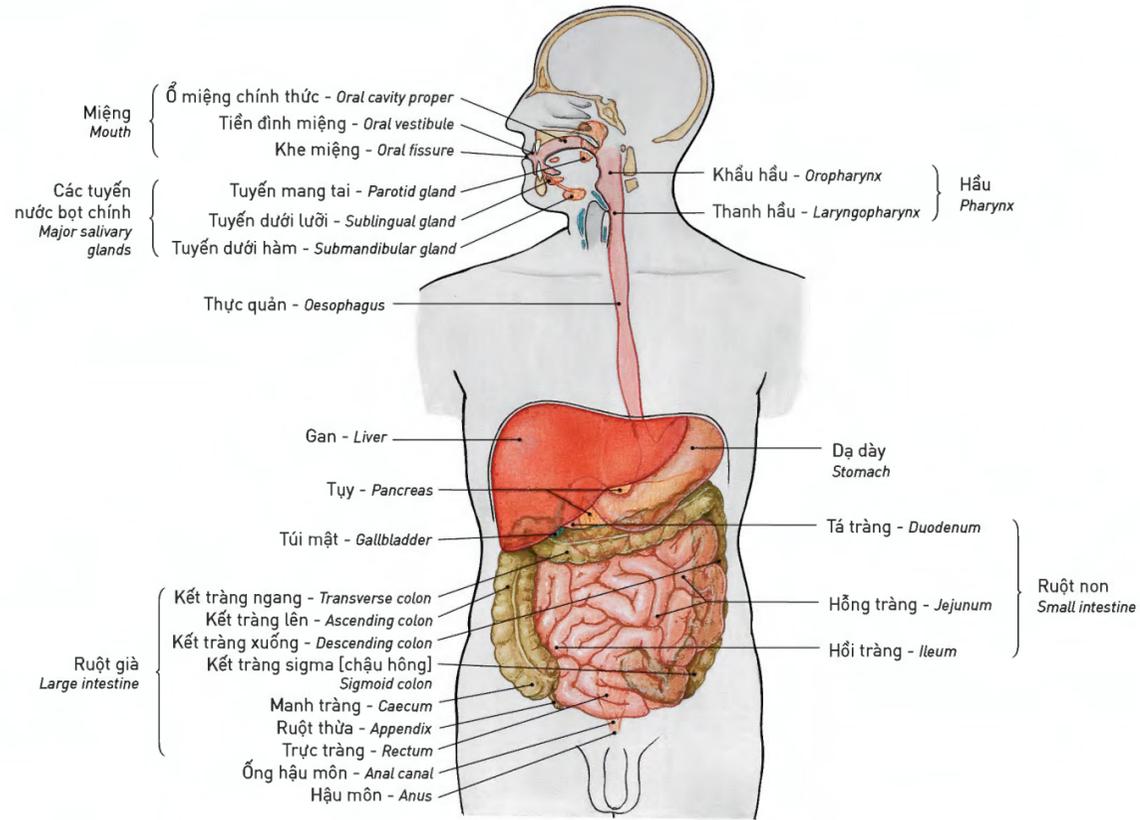
Các cơ vùng gáy và cơ lưng
Nuchae muscles and muscles of back
→ từ tr. 284

Các cơ chi dưới
Muscles of lower limb
→ từ tr. 564

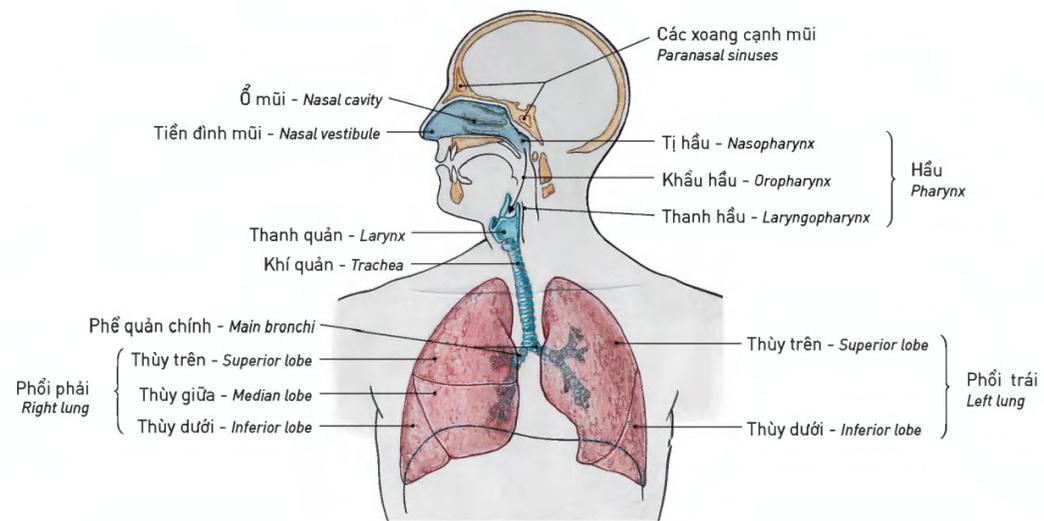
Hình 25. Tổng quan cơ xương.

► **Giải phẫu đại cương – General anatomy**

Hệ tiêu hóa và hô hấp
Digestive and respiratory system

Hình 26. Tổng quan hệ tiêu hóa.

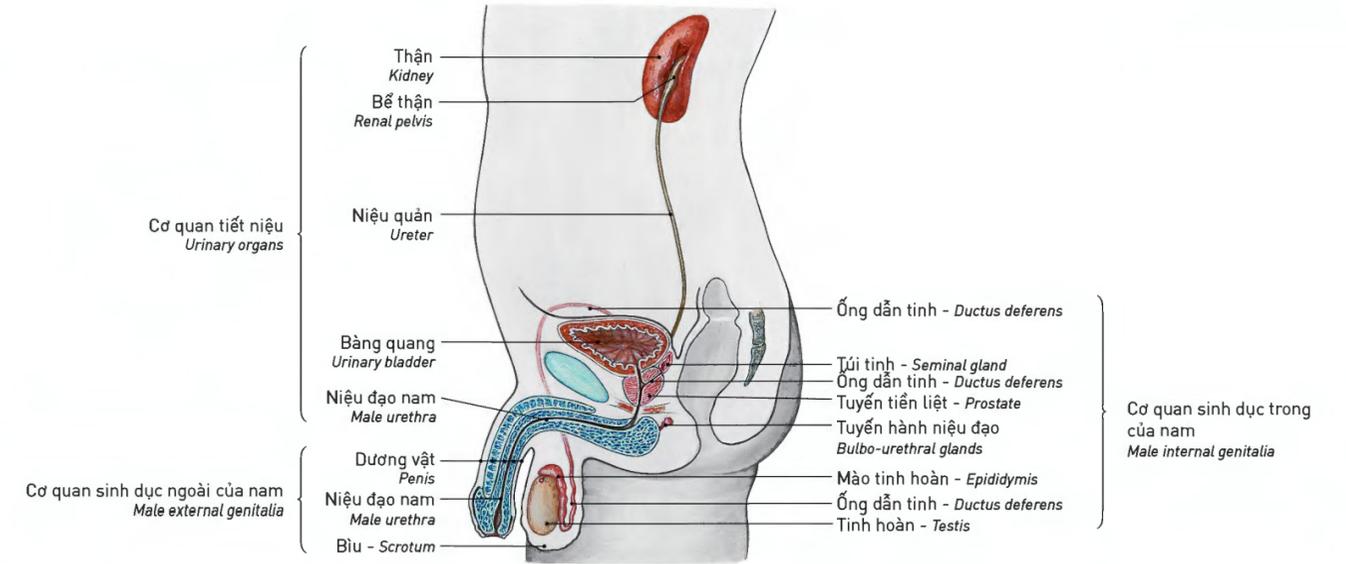

Hình 27. Tổng quan hệ hô hấp.

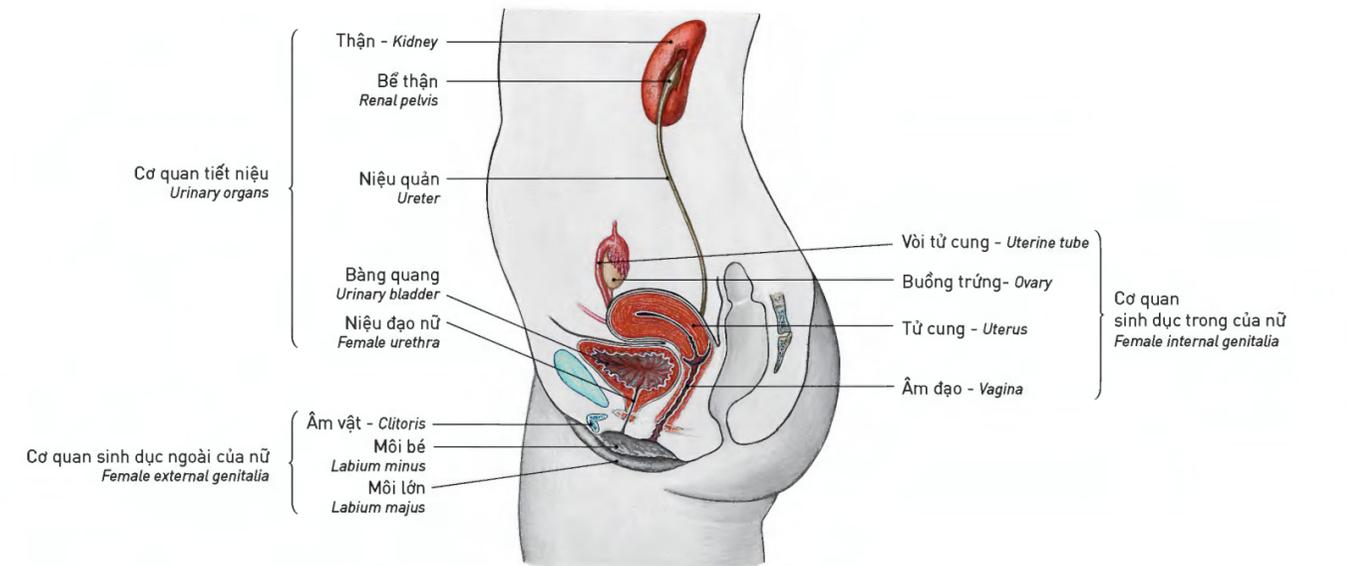
► Bề mặt Surface	Hệ vận động Locomotor system
►► Hệ tiêu hóa Digestive system	Hệ hô hấp Respiratory system

Hệ chuyển hóa Metabolic systems	Hệ điều khiển Control systems	Da Skin
Đường tiết niệu Urinary tract	Hệ sinh dục Genital system	Hình chiếu cơ quan Organ projections

Hệ tiết niệu và sinh dục
Urinary and genital system

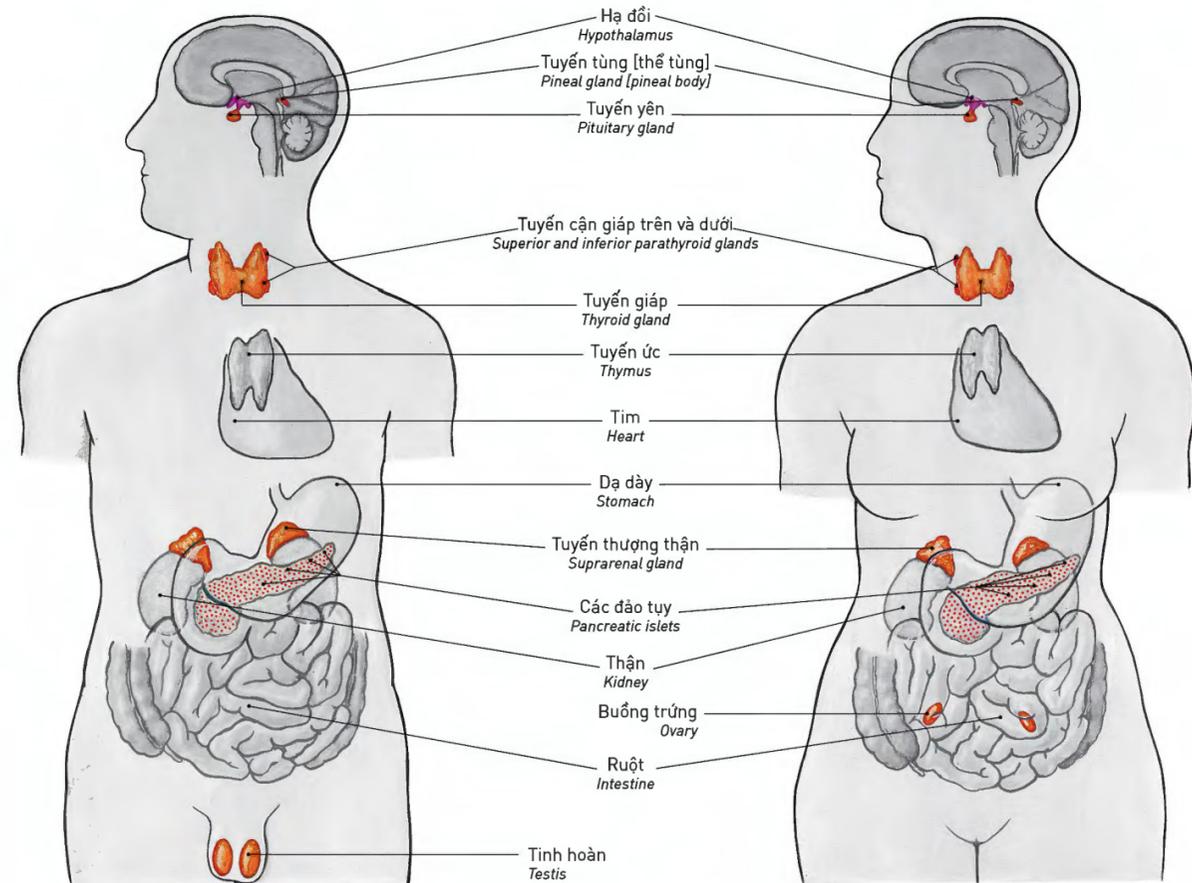

Hình 28. Tổng quan hệ niệu dục nam.

Hình 29. Tổng quan hệ niệu dục nữ.

Cơ quan nội tiết
Endocrine organs

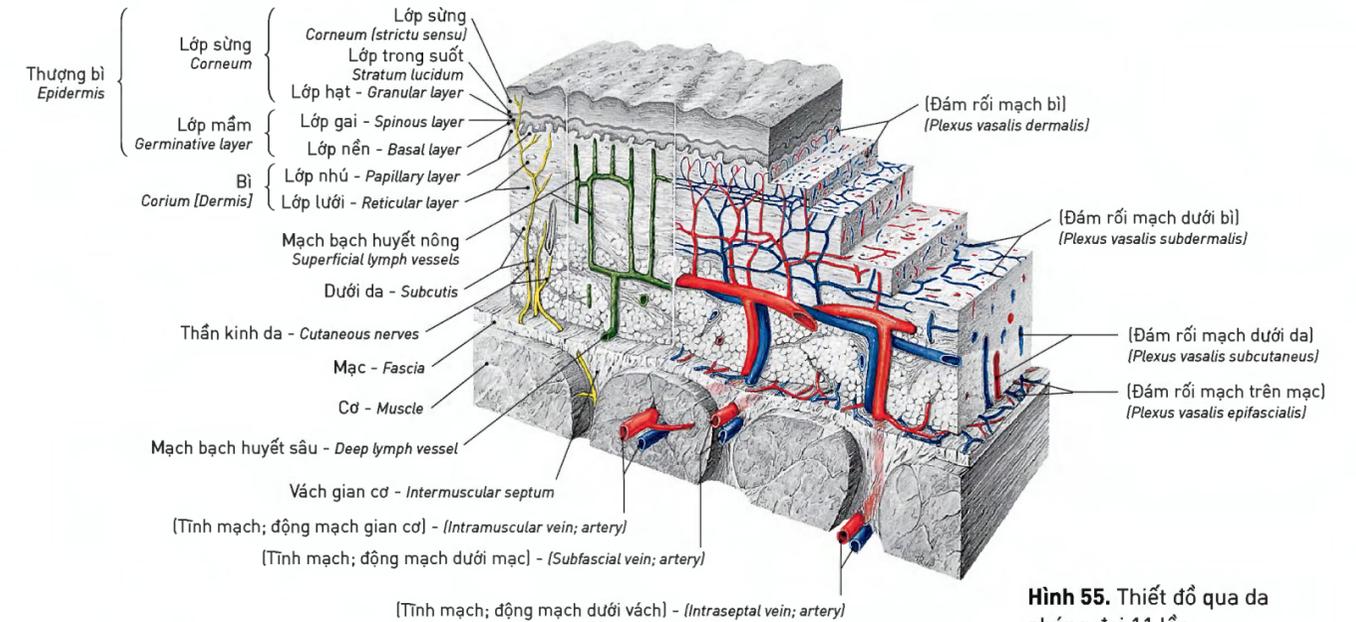
Hình 53. Các cơ quan nội tiết ở nam.

►	Bề mặt Surface	Hệ vận động Locomotor system
►►	Hệ tim mạch Cardiovascular system	Hệ thần kinh Nervous system

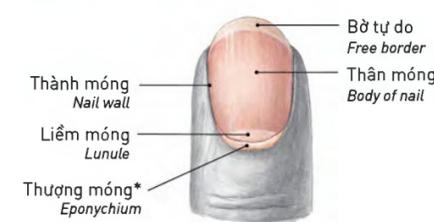
Hình 54. Các cơ quan nội tiết ở nữ.

Da và móng tay
Skin and fingernails

Hệ chuyển hóa Metabolic systems	Hệ điều khiển Control systems	Da Skin
Cơ quan nội tiết Endocrine organs		

Hình 55. Thiết đồ qua da phóng đại 11 lần.

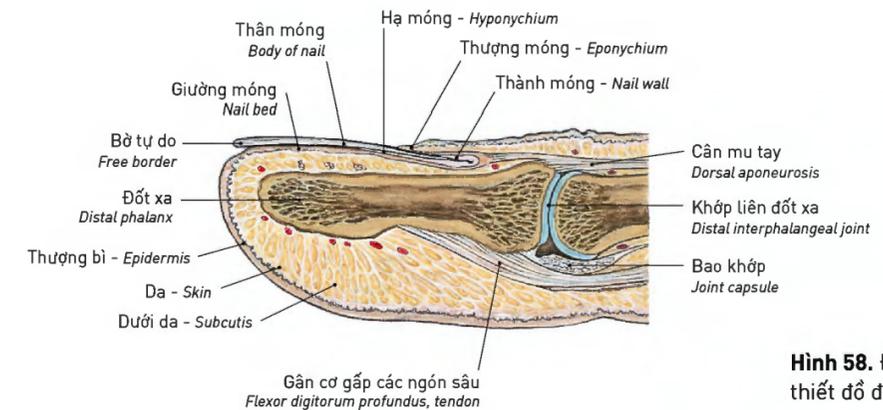

Hình 56. Đốt xa của ngón tay có móng.

* Còn gọi là: thượng bì móng - cuticle.

Hình 57. Đốt xa của ngón tay đã lấy đi một phần móng.

Hình 58. Đốt xa của ngón tay; thiết đồ đứng dọc.

► **Giải phẫu đại cương – General anatomy**

Hệ thần kinh tự chủ
Autonomous nervous system

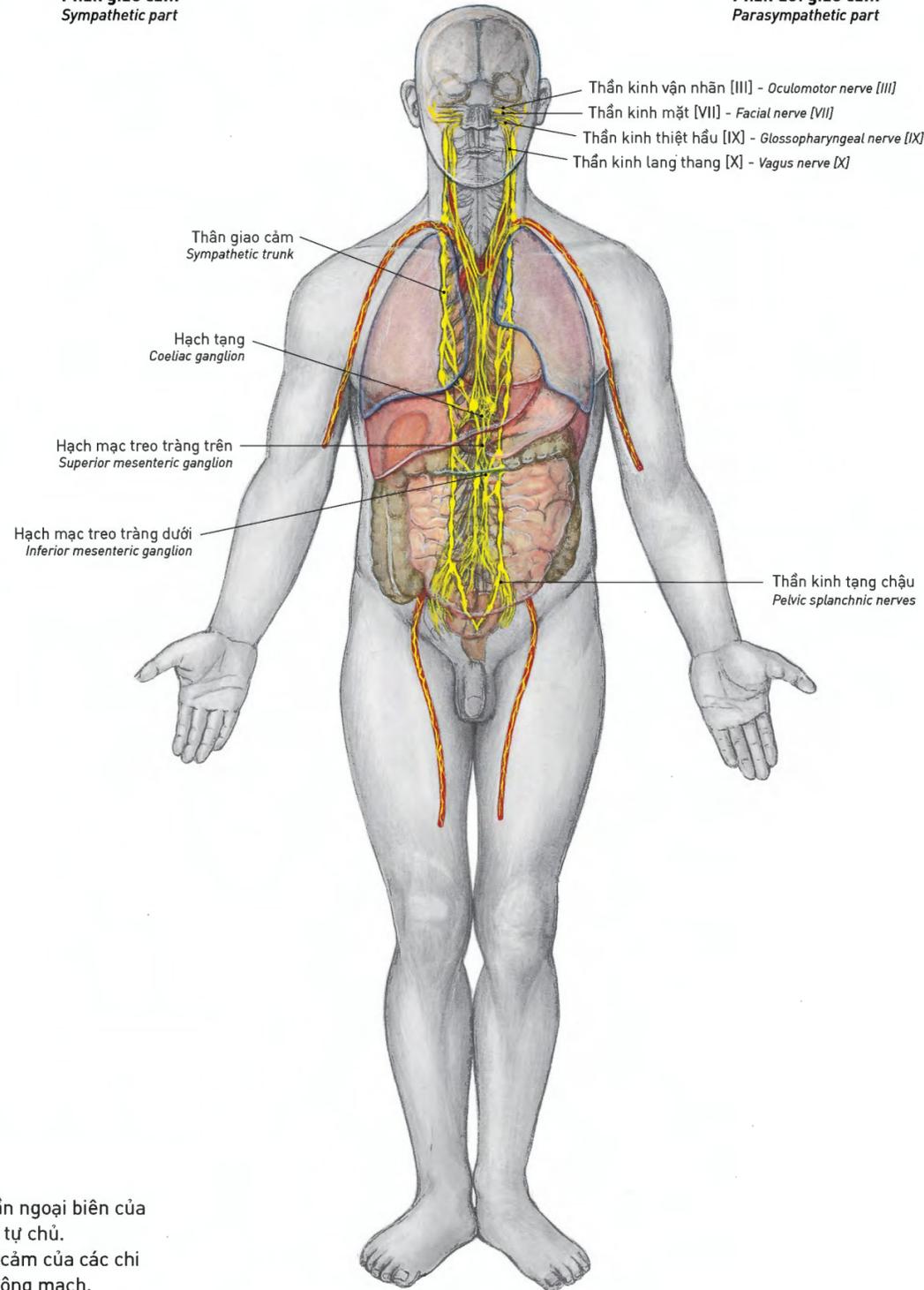
► Bề mặt Surface	Hệ vận động Locomotor system
►► Hệ tim mạch Cardiovascular system	Hệ thần kinh Nervous system

Hệ chuyển hóa Metabolic systems	Hệ điều khiển Control systems	Da Skin
Cơ quan nội tiết Endocrine organs		

Hệ thần kinh tự chủ
Autonomous nervous system

Phần giao cảm
Sympathetic part

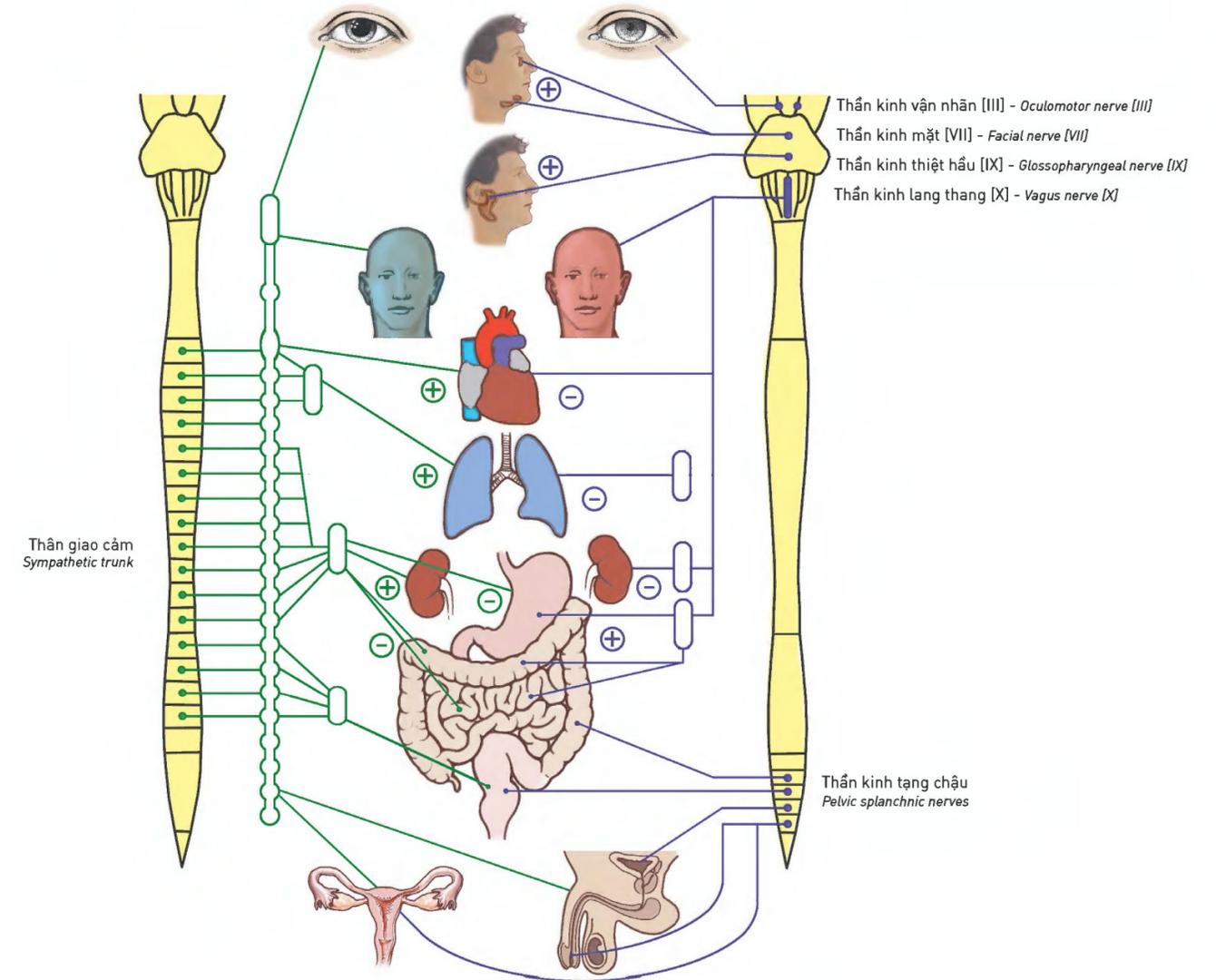
Phần đối giao cảm
Parasympathetic part

Hình 51. Phần ngoại biên của hệ thần kinh tự chủ. Các sợi giao cảm của các chi đi theo các động mạch.

Phần giao cảm
Sympathetic part

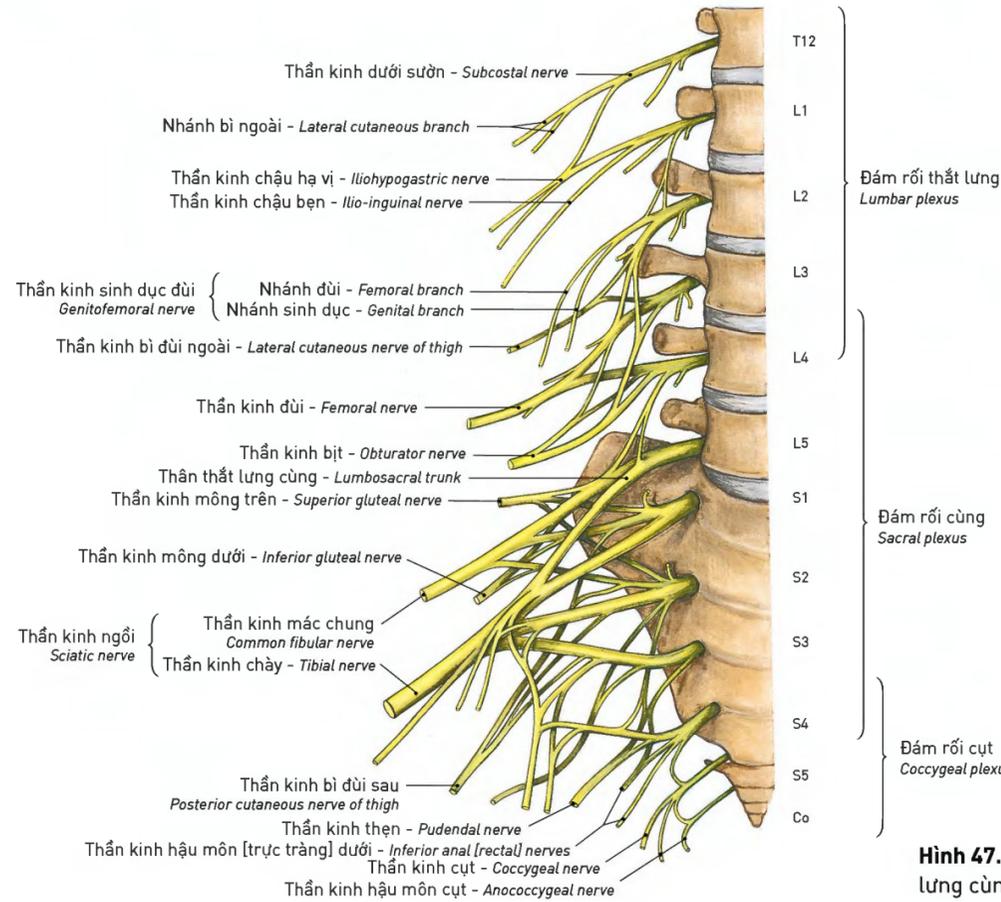
Phần đối giao cảm
Parasympathetic part

Hình 52. Tổng quan chức năng của hệ thần kinh tự chủ.

► **Giải phẫu đại cương – General anatomy**

Hệ thần kinh ngoại biên
Peripheral nervous system

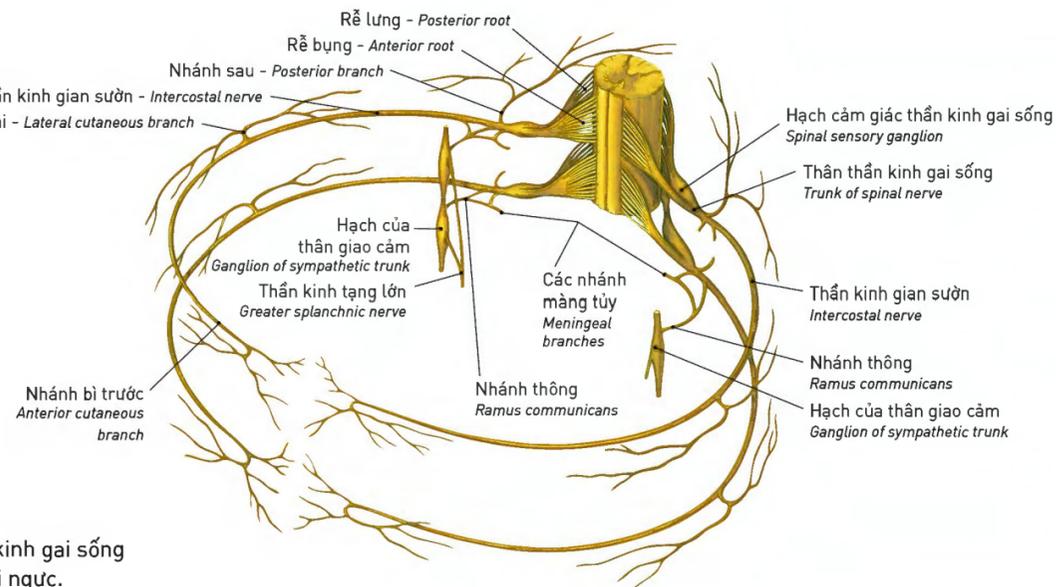

► Bề mặt Surface	Hệ vận động Locomotor system
►► Hệ tim mạch Cardiovascular system	Hệ thần kinh Nervous system

Hình 47. Tổng quan đám rối thắt lưng cùng và đám rối cụt.

Thần kinh gai sống
Spinal nerves

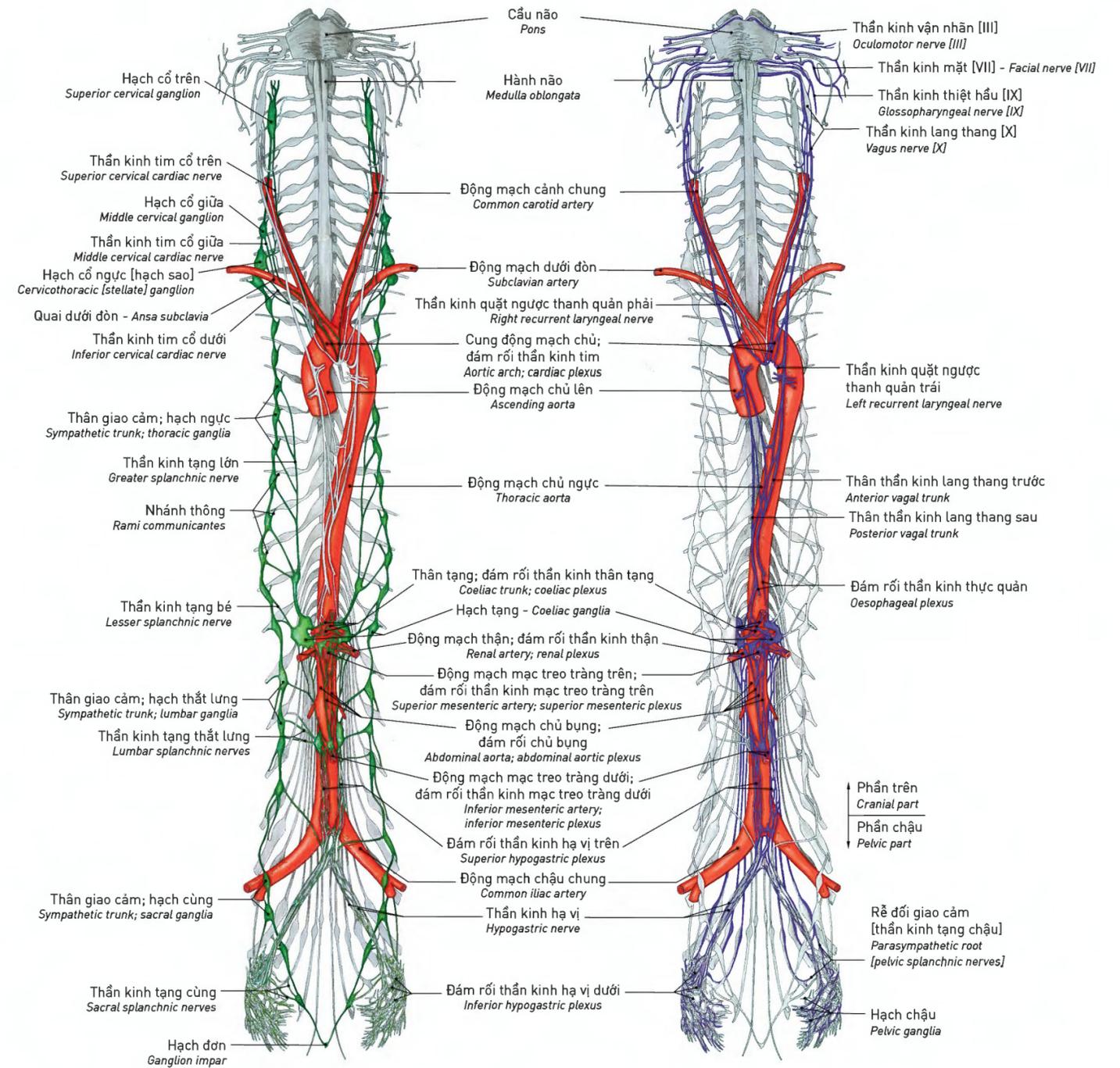
- Thần kinh cổ Cervical nerves
- Thần kinh ngực Thoracic nerves
- Thần kinh thắt lưng Lumbar nerves
- Thần kinh cùng Sacral nerves
- Thần kinh cụt Coccygeal nerves

Hình 48. Sơ đồ các thần kinh gai sống ví dụ với hai thần kinh gai ngực.

Hệ thần kinh tự chủ
Autonomous nervous system

Hệ chuyển hóa Metabolic systems	Hệ điều khiển Control systems	Da Skin
Cơ quan nội tiết Endocrine organs		

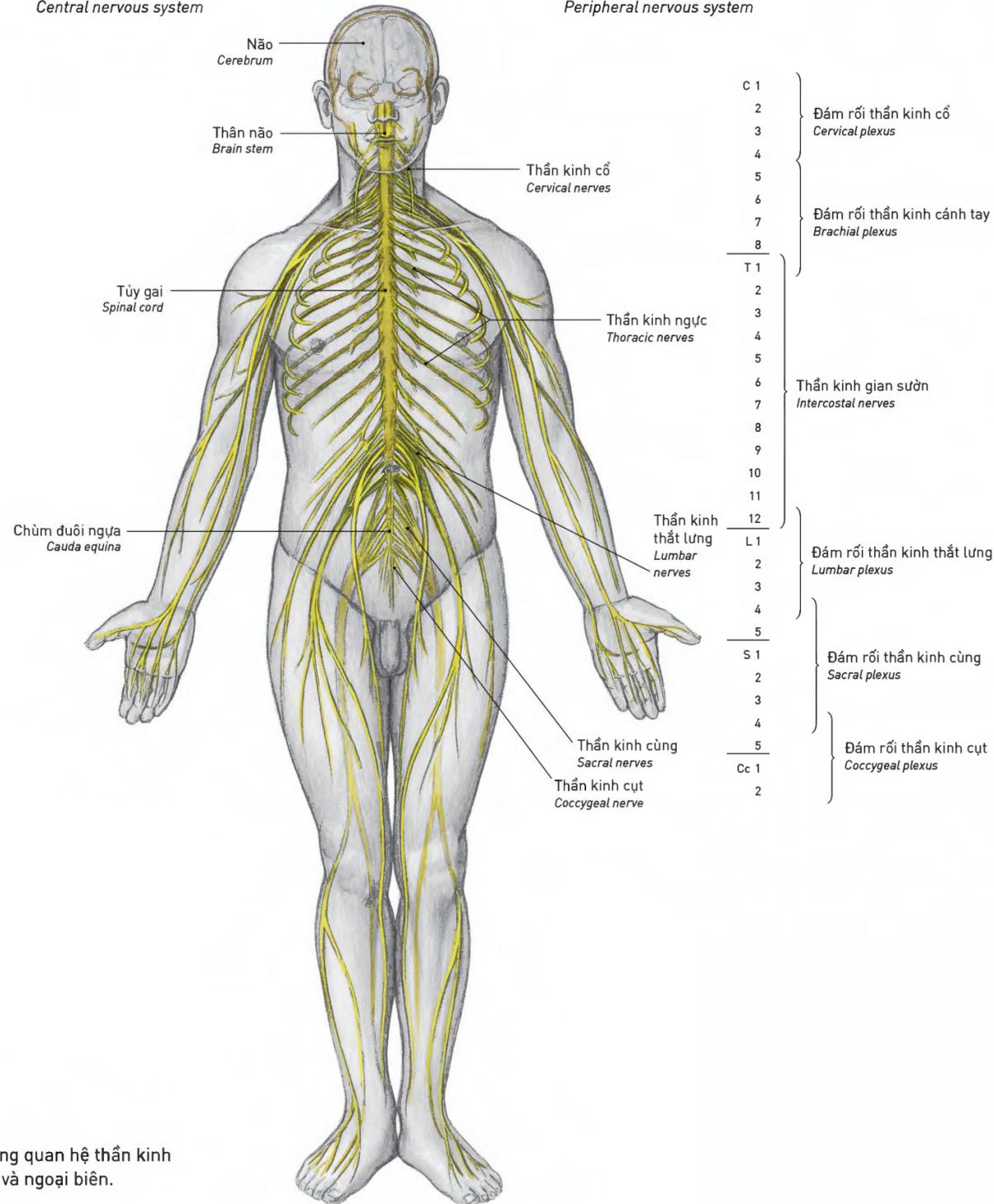
Hình 49. Phần giao cảm của hệ thần kinh tự chủ. Toàn bộ hạch giao cảm và các nhánh thông nằm dọc theo cột sống được coi là thân giao cảm (màu xanh).

Hình 50. Phần đối giao cảm của hệ thần kinh tự chủ. Các sợi đối giao cảm (màu tím) thường đi theo các sợi thần kinh khác.

Hệ thần kinh
Nervous system

Hệ thần kinh trung ương
Central nervous system

Hệ thần kinh ngoại biên
Peripheral nervous system

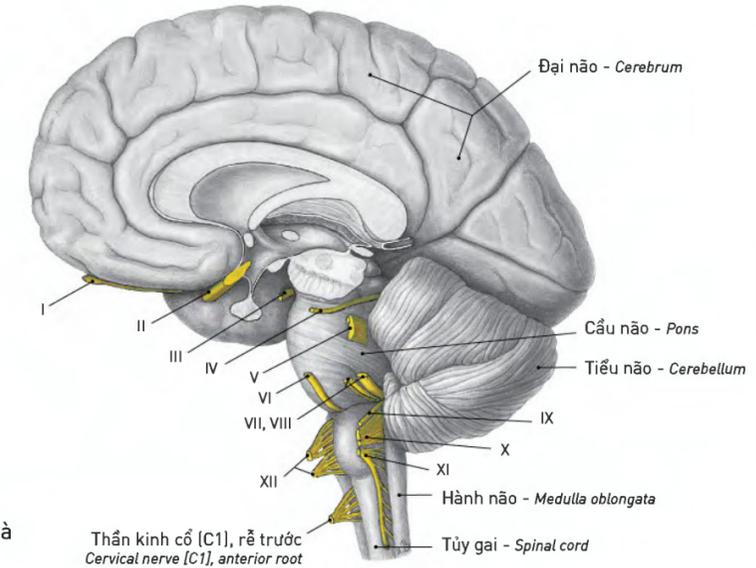
Hình 44. Tổng quan hệ thần kinh trung ương và ngoại biên.

► Bề mặt Surface
Hệ vận động Locomotor system
►► Hệ tim mạch Cardiovascular system
Hệ thần kinh Nervous system

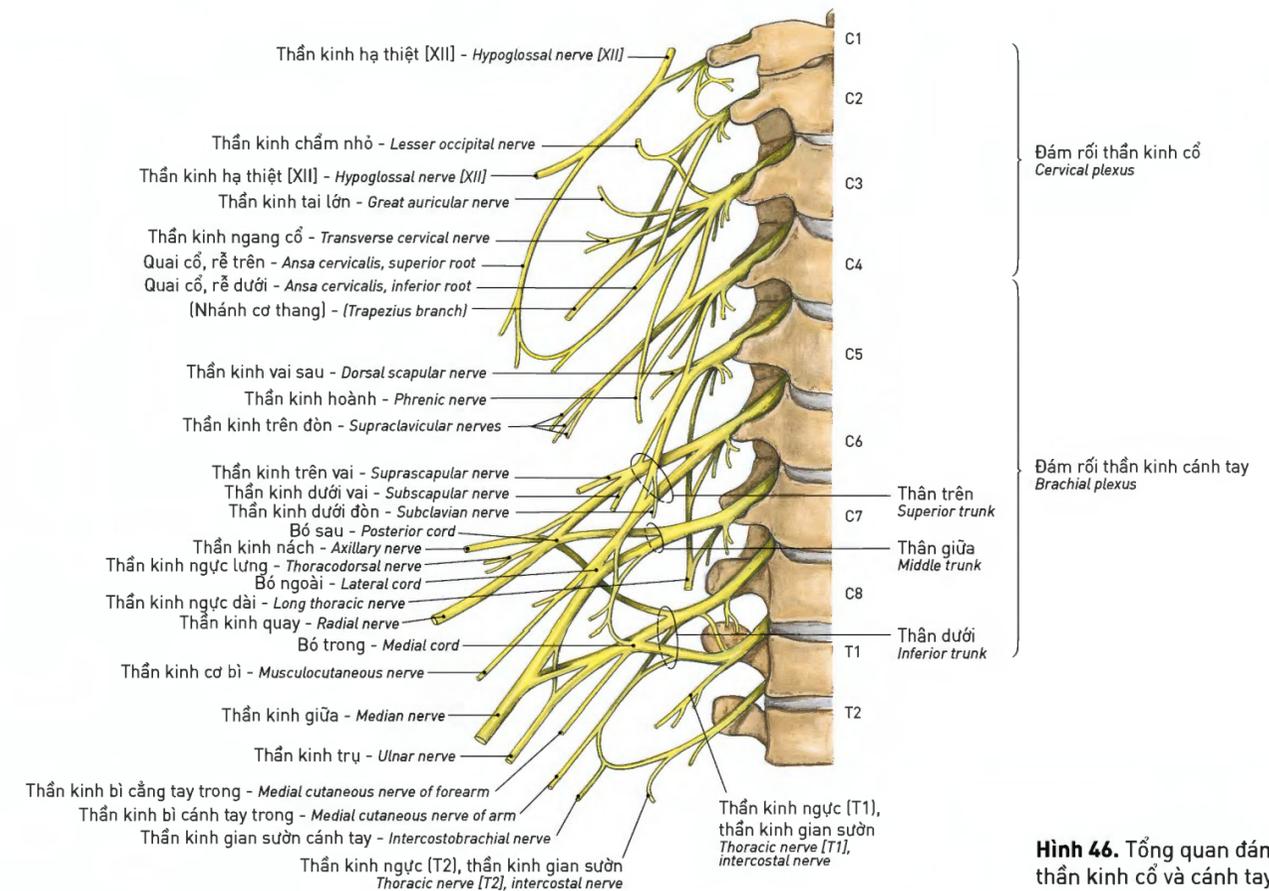
Hệ chuyển hóa Metabolic systems
Hệ điều khiển Control systems
Da Skin
Cơ quan nội tiết Endocrine organs

Hệ thần kinh ngoại biên
Peripheral nervous system

Hình 45. Tổng quan não và các thần kinh sọ.

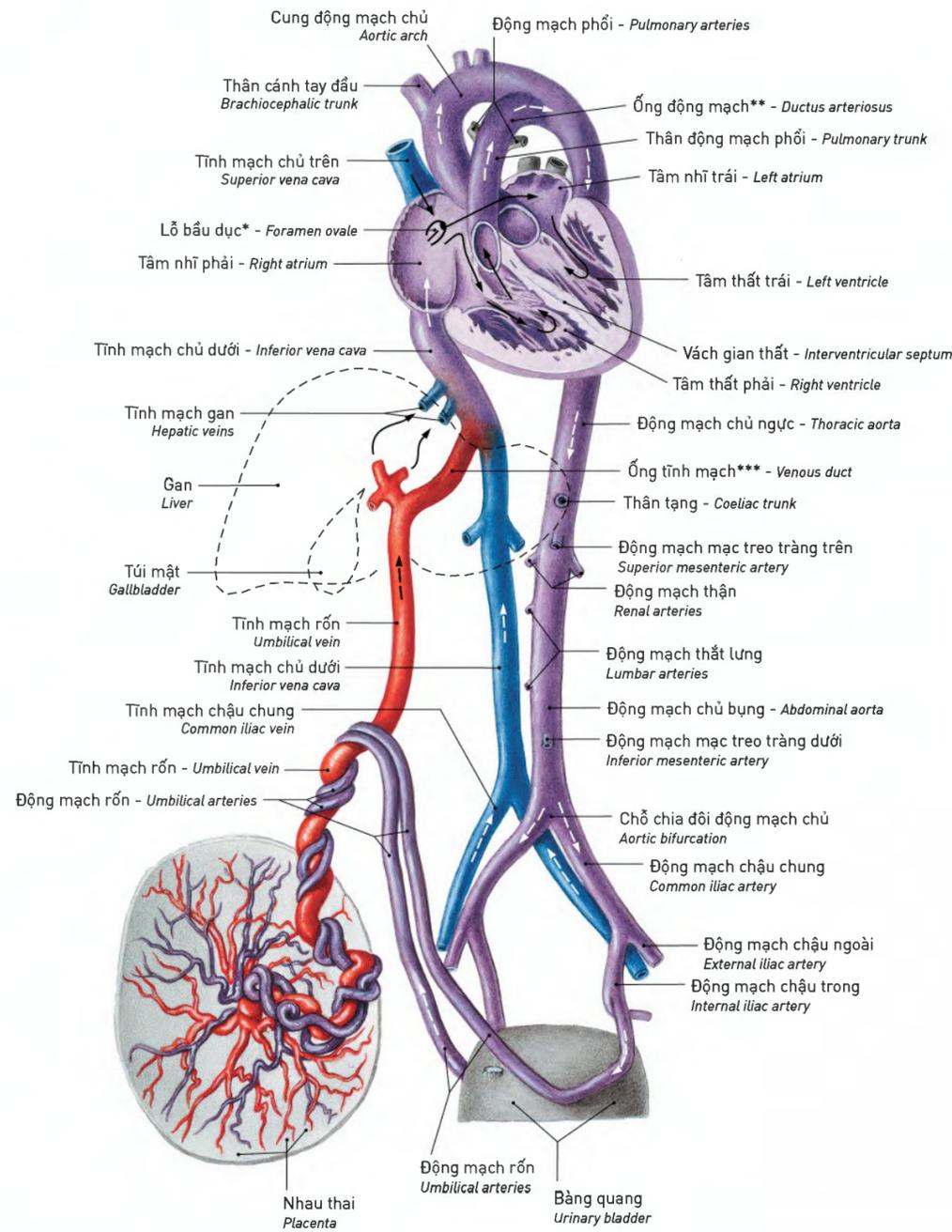
- Các thần kinh sọ**
Cranial nerves
- I. Thần kinh khứu giác Olfactory nerves
  - II. Thần kinh thị giác Optic nerve
  - III. Thần kinh vận nhãn Oculomotor nerve
  - IV. Thần kinh ròng rọc Trochlear nerve
  - V. Thần kinh sinh ba Trigeminal nerve
  - VI. Thần kinh vận nhãn ngoài Abducent nerve
  - VII. Thần kinh mặt Facial nerve
  - VIII. Thần kinh tiền đình ốc tai Vestibulocochlear nerve
  - IX. Thần kinh thiệt hầu Glossopharyngeal nerve
  - X. Thần kinh lang thang Vagus nerve
  - XI. Thần kinh phụ Accessory nerve
  - XII. Thần kinh hạ thiệt Hypoglossal nerve

Hình 46. Tổng quan đám rối thần kinh cổ và cánh tay.

► **Giải phẫu đại cương – General anatomy**

Tuần hoàn phôi thai
Foetal circulation

Hình 41. Sơ đồ tuần hoàn phôi thai. Các màu khác nhau chỉ hàm lượng oxy trong máu: Đỏ: nhiều oxy; xanh: ít oxy; tím: máu hỗn hợp. Các mũi tên chỉ hướng đi của dòng máu.

- * Nối tắt giữa nhĩ phải và nhĩ trái
- ** Nối tắt giữa thân động mạch phổi và cung động mạch chủ
- *** Nối tắt giữa thân tĩnh mạch rốn và tĩnh mạch chủ dưới

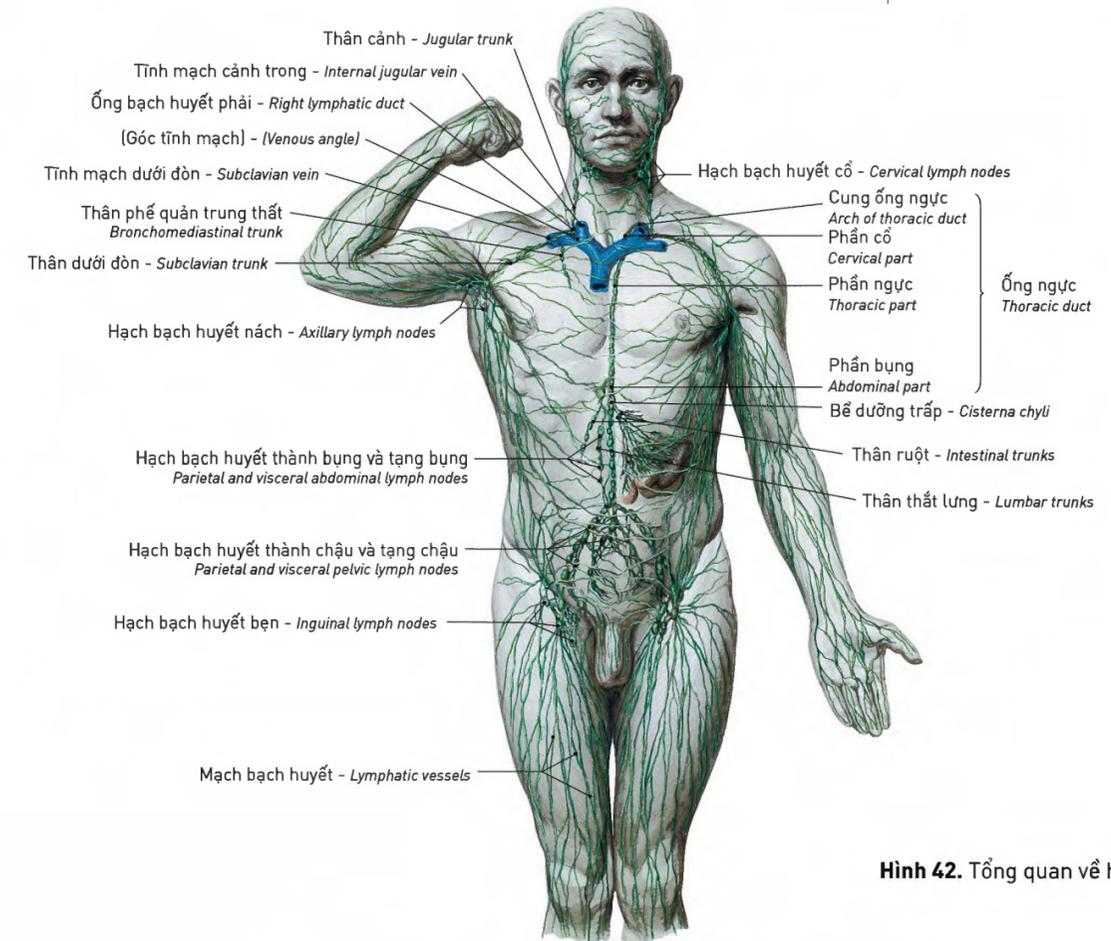
Chuyển đổi từ tuần hoàn phôi thai sang tuần hoàn sau sinh:

- * Thông nối giống van giữa nhĩ phải và nhĩ trái qua lỗ bầu dục đóng lại thụ động lúc bắt đầu hoạt động hô hấp của phổi.
- ** Ống động mạch [BOTALLLO] chỉ đóng trong những tháng đầu tiên sau sinh vì lòng ống bít dần do tăng sinh thượng bì và tăng áp lực thành ống.
- *** Ống tĩnh mạch [ARANTIUS] bít lại sau sinh và trở thành dây chằng tĩnh mạch trong vùng cửa gan.

► Bề mặt Surface	Hệ vận động Locomotor system
►► Hệ tim mạch Cardiovascular system	Hệ thần kinh Nervous system

Hệ chuyển hóa Metabolic systems	Hệ điều khiển Control systems	Da Skin
Cơ quan nội tiết Endocrine organs		

Hệ bạch huyết
Lymphatic system

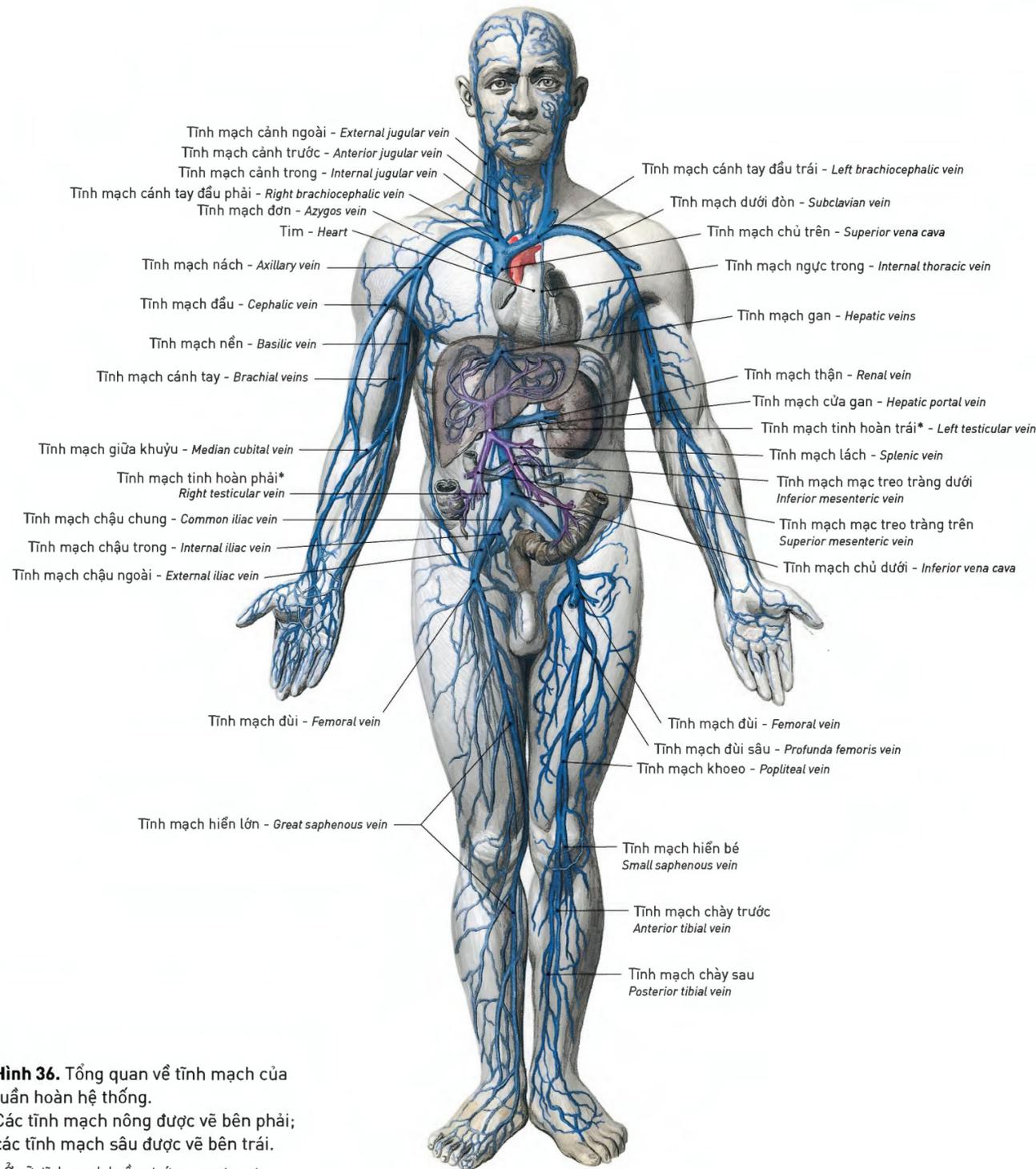
Hình 42. Tổng quan về hệ bạch huyết.

Hình 43 a, b. Các vùng dẫn lưu của hạch bạch huyết vùng. Các vùng dẫn lưu thay đổi nhiều giữa các cá thể. Các vùng dẫn lưu chồng lấn nhau ở cùng bên và đối bên của cơ thể.

► **Giải phẫu đại cương – General anatomy**

Tĩnh mạch
Veins

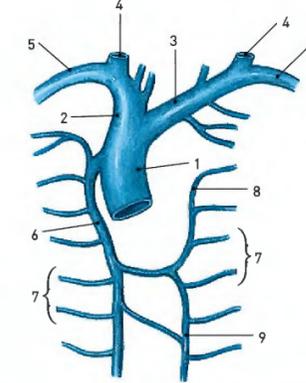
Hình 36. Tổng quan về tĩnh mạch của tuần hoàn hệ thống. Các tĩnh mạch nông được vẽ bên phải; các tĩnh mạch sâu được vẽ bên trái.

* Ở nữ: tĩnh mạch buồng trứng - ovarian vein

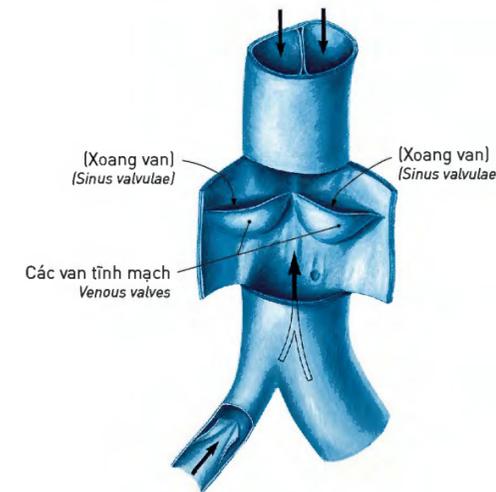
► Bề mặt Surface	Hệ vận động Locomotor system
►► Hệ tim mạch Cardiovascular system	Hệ thần kinh Nervous system

Hệ chuyển hóa Metabolic systems	Hệ điều khiển Control systems	Da Skin
Cơ quan nội tiết Endocrine organs		

1. Tĩnh mạch chủ trên
Superior vena cava
2. Tĩnh mạch cánh tay đầu phải
Right brachiocephalic vein
3. Tĩnh mạch cánh tay đầu trái
Left brachiocephalic vein
4. Tĩnh mạch cánh trong
Internal jugular vein
5. Tĩnh mạch dưới đòn
Subclavian vein
6. Tĩnh mạch đơn
Azygos vein
7. Các tĩnh mạch gian sườn sau
Posterior intercostal veins
8. Tĩnh mạch bán đơn phụ
Accessory hemi-azygos vein
9. Tĩnh mạch bán đơn
Hemi-azygos vein

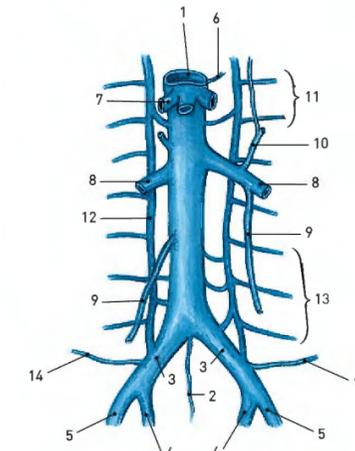

Hình 37. Tĩnh mạch chủ trên; sơ đồ nhánh bên.

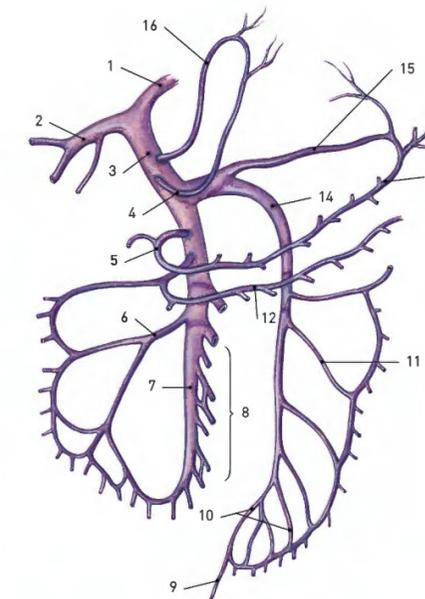
Hình 39. Nguyên lý chức năng của van tĩnh mạch. Mũi tên hướng lên chỉ dòng máu. Các van ngăn hồi lưu (chảy ngược) của máu (mũi tên hướng xuống).

Tĩnh mạch
Veins

Hình 38. Tĩnh mạch chủ dưới; sơ đồ nhánh bên.

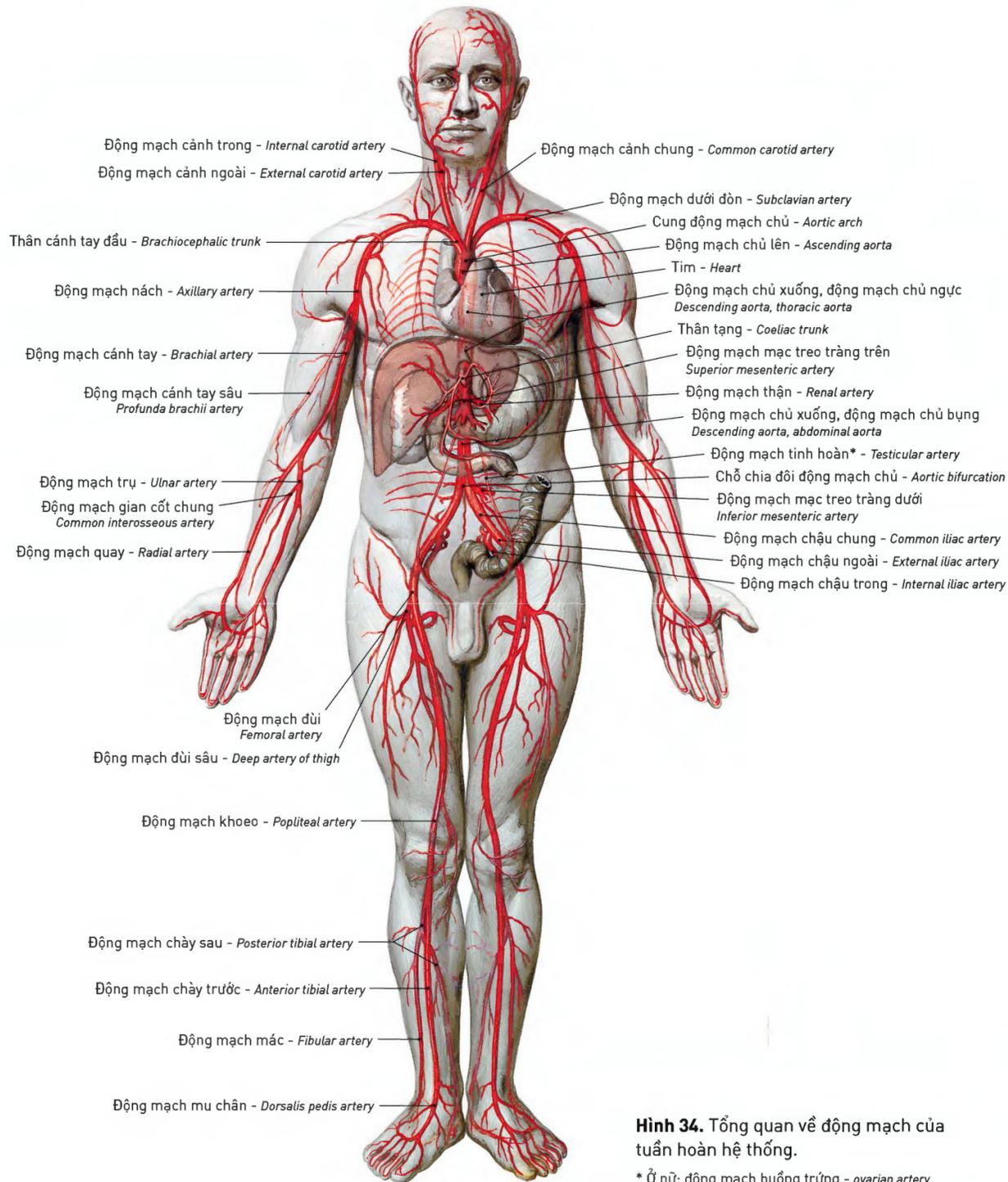
1. Tĩnh mạch chủ dưới
Inferior vena cava
2. Tĩnh mạch cùng giữa
Median sacral vein
3. Tĩnh mạch chậu chung
Common iliac vein
4. Tĩnh mạch chậu trong
Internal iliac vein
5. Tĩnh mạch chậu ngoài
External iliac vein
6. Tĩnh mạch hoành dưới
Inferior phrenic veins
7. Tĩnh mạch gan
Hepatic veins
8. Tĩnh mạch thận
Renal vein
9. Tĩnh mạch tinh hoàn/buồng trứng
Testicular/ovarian vein
10. Tĩnh mạch thượng thận
Suprarenal vein
11. Các tĩnh mạch gian sườn sau
Posterior intercostal veins
12. Tĩnh mạch thắt lưng lên
Ascending lumbar vein
13. Các tĩnh mạch thắt lưng
Lumbar veins
14. Tĩnh mạch thắt lưng chậu
Iliolumbar vein

Hình 40. Tĩnh mạch cửa gan.

1. Nhánh trái
Left branch
2. Nhánh phải
Right branch
3. Tĩnh mạch cửa gan
Hepatic portal vein
4. Tĩnh mạch vị phải
Right gastric vein
5. Tĩnh mạch vị mạc nối phải
Right gastro-omental vein
6. Tĩnh mạch kết tràng phải
Right colic vein
7. Tĩnh mạch mạc treo tràng trên
Superior mesenteric vein
8. Các tĩnh mạch hồng tràng và hồi tràng
Jejunal and ileal veins
9. Tĩnh mạch trực tràng trên
Superior rectal vein
10. Tĩnh mạch sigma
Sigmoid veins
11. Tĩnh mạch kết tràng trái
Left colic vein
12. Tĩnh mạch kết tràng giữa
Middle colic vein
13. Tĩnh mạch vị mạc nối trái
Left gastro-omental vein
14. Tĩnh mạch mạc treo tràng dưới
Inferior mesenteric vein
15. Tĩnh mạch lách
Splenic vein
16. Tĩnh mạch vị trái
Left gastric vein

Động mạch
Arteries

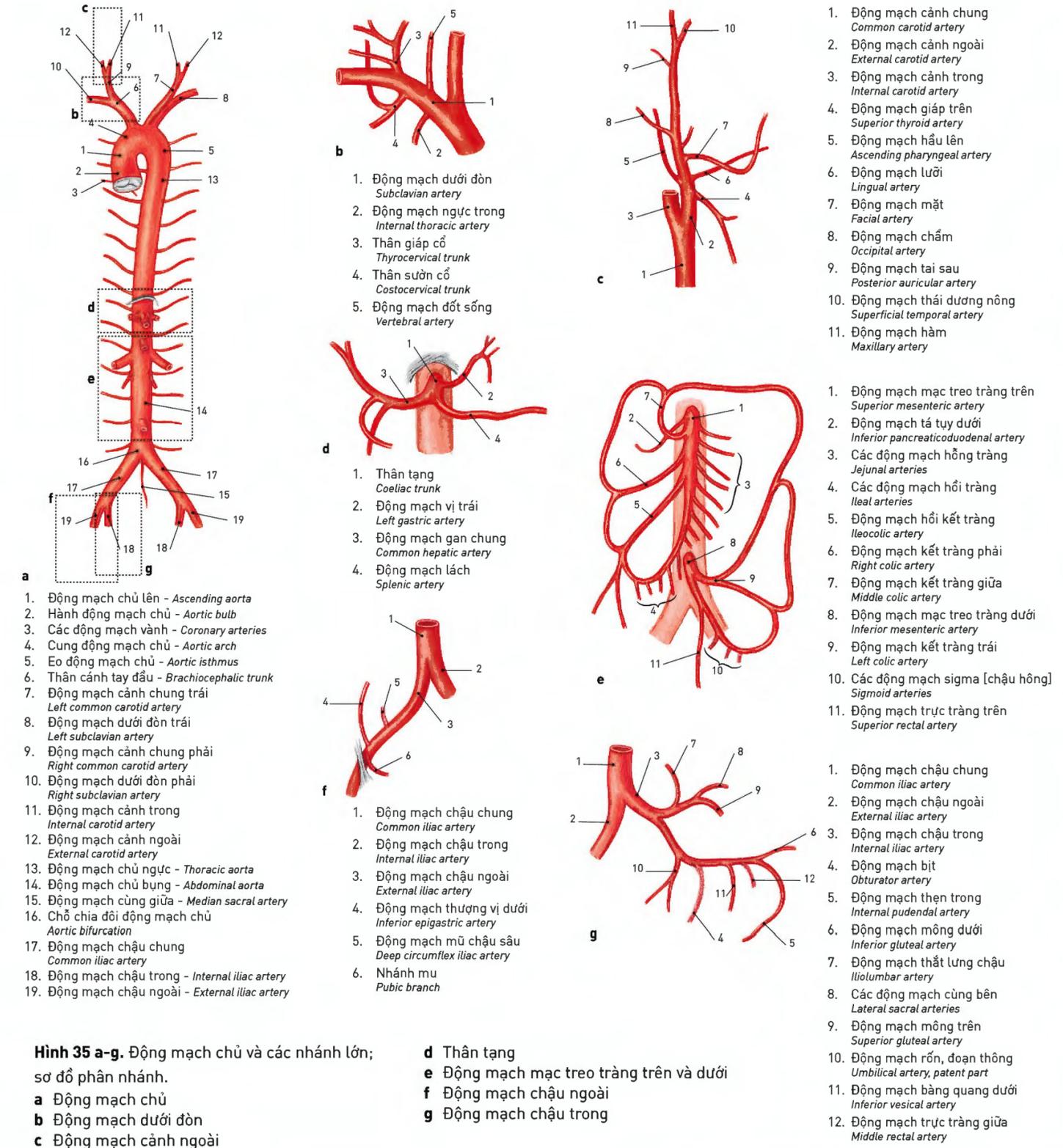
Hình 34. Tổng quan về động mạch của tuần hoàn hệ thống.

* Ở nữ: động mạch buồng trứng - ovarian artery

► BỀ MẶT Surface	HỆ VẬN ĐỘNG Locomotor system
►► Hệ tim mạch Cardiovascular system	Hệ thần kinh Nervous system

HỆ CHUYỂN HÓA Metabolic systems	HỆ ĐIỀU KHIỂN Control systems	DA Skin
Cơ quan nội tiết Endocrine organs		

Động mạch
Arteries

Hình 35 a-g. Động mạch chủ và các nhánh lớn; sơ đồ phân nhánh.

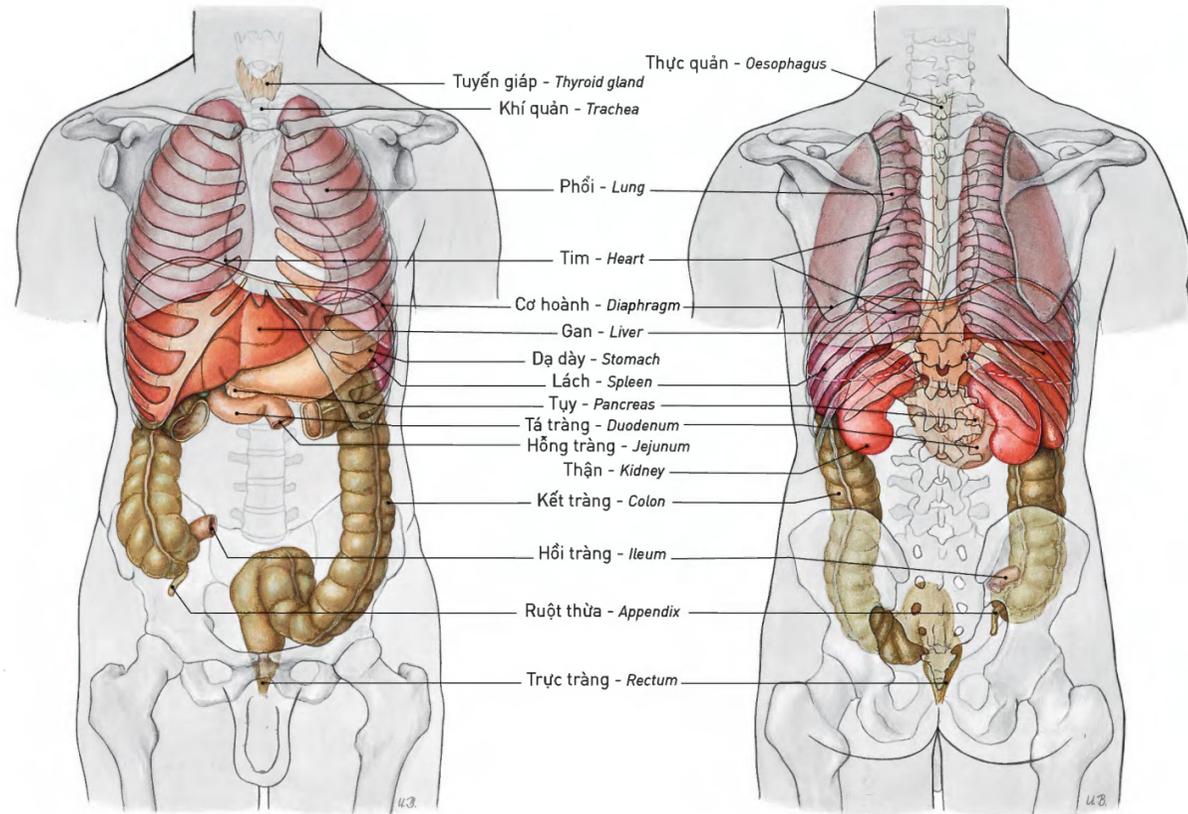
- a Động mạch chủ
- b Động mạch dưới đòn
- c Động mạch cảnh ngoài

- d Thân tạng
- e Động mạch mạc treo tràng trên và dưới
- f Động mạch chậu ngoài
- g Động mạch chậu trong

► **Giải phẫu đại cương – General anatomy**

Hình chiếu các cơ quan bên trong
Internal organs, projection

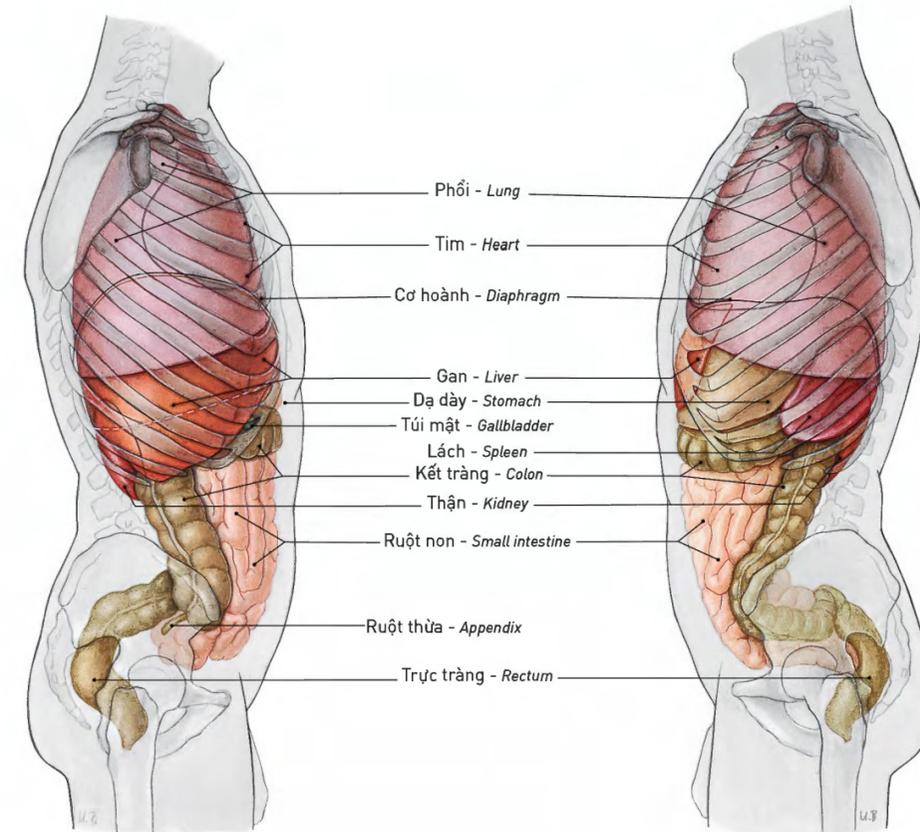
►	Bề mặt Surface	Hệ vận động Locomotor system
►►	Hệ tiêu hóa Digestive system	Hệ hô hấp Respiratory system

Hình 30. Hình chiếu các cơ quan bên trong lên bề mặt cơ thể.

Hình chiếu các cơ quan bên trong
Internal organs, projection

Hệ chuyển hóa Metabolic systems	Hệ điều khiển Control systems	Da Skin
Đường tiết niệu Urinary tract	Hệ sinh dục Genital system	Hình chiếu cơ quan Organ projections

Hình 32. Hình chiếu các cơ quan bên trong lên bề mặt cơ thể.

Hình 33. Hình chiếu các cơ quan bên trong lên bề mặt cơ thể.